
(ON)RECHTMATIG BINNENTREDEN BIJ EEN HENNEPKWEKERIJ

Een onderzoeksrapport inzake het voortraject van een strafrechtelijk
onderzoek naar een illegale hennepkwekerij

Onderzoeksrapport / Eindscriptie

J.S. Gallagher

S1059871

Klas: Lawd4

Scriptiebegeleider: Dhr. drs. A.J.B.A. in 't Groen

In opdracht van Mw. drs. A. Rademaker, manager onderwijs, Politieacademie

Juni 2014

Voorwoord

Voor u ligt het onderzoeksrapport dat ik in het kader van de Bachelor Rechten aan de Hogeschool Leiden heb geschreven. Met dit onderzoeksrapport hoop ik mijn studie HBO-rechten af te ronden.

Zelf ben ik werkzaam als algemeen juridisch docent aan de Politieacademie, locatie Den Haag. Ik geef les aan student politieagenten. Vijf jaar geleden heb ik de overstap gemaakt van rechercheur binnen de politie naar docent bij de politieacademie. Door mijn werkzaamheden als docent werd mijn interesse in de wet aangewakkerd. Zowel de bestudeerde theorie voor de vakken van de studie als het vervaardigen van dit onderzoeksrapport waren interessant en kan ik gebruiken in mijn lessen.

Dit onderzoeksrapport zou echter niet tot stand kunnen komen zijn zonder de bijdrage van enkele personen. Allereerst wil ik Joost in 't Groen bedanken voor zijn begeleiding en de prettige samenwerking. Zonder zijn begeleiding en feedback en had ik het niet gered om mijn onderzoeksrapport op tijd af te ronden. Daarnaast wil ik Gerdo Kuiper bedanken voor zijn begeleiding bij het onderzoeksvoorstel. Ook wil ik de politieacademie bedanken omdat die het mogelijk heeft gemaakt, dat ik deze opleiding kon volgen.

Tot slot wil ik mijn man Patrick bedanken, die mij gedurende de studie heeft gesteund en gestimuleerd gedurende mijn studiekeperiode en zeker mijn kinderen Lara en Luc voor hun geduld, wanneer ik weer achter de computer zat.

Ik ben tevreden met het eindresultaat en kijk terug op een mooie studiekeperiode.

Jane Gallagher

Rotterdam, 2 juni 2014

Samenvatting

Softdrugs, hardcrime.

Het aanpakken van de illegale hennepcultuur in Nederland is één van de speerpunten van de Nationale politie. In 2013 zijn er 5300 hennepkwekerijen in Nederland opgerold. Hennepkwekerijen bevinden zich niet alleen in loodsen, bedrijfspanden en kassen, maar ook in woningen. Voor burens en andere omwonende zorgt dit voor overlast en veiligheidsrisico's. De locatie van een illegale hennepkwekerij komt de politie op verschillende manieren te weten. Eén daarvan is een anonieme melding via "Meld Misdad Anoniem", de zogenaamde MMA-melding. Na het ontvangen van de MMA-melding moet de politie 'een redelijk vermoeden' oftewel 'een strafrechtelijk verdenking' hebben om een woning of een ander soort pand te mogen betreden in de verwachting daar een hennepkwekerij aan te treffen. Dit onderzoeksrapport zal antwoord geven op de vraag:

Welke adviezen kunnen aan de politie, op basis van de jurisprudentie, worden gegeven ter verbetering en verduidelijking van de werkinstructies gericht op strafrechtelijke verdenking in het voortraject van een politieonderzoek naar een illegale hennepkwekerij met als startpunt een MMA-melding, dit ter voorkoming van onrechtmatig binnentreden in een woning?

Er is onderzoek gedaan naar de wettelijke grondslag van een MMA-melding en het theoretische kader van een verdenking met als gevolg het binnentreden in een pand of woning. Het gebruiken van anonieme informatie staat niet geborgd in de wet. Het inwinnen van anonieme informatie door de politie is toegestaan op grond van artikel 3 van de Politiewet 2012. Aan de hand van jurisprudentie van de Hoge Raad mag de informatie ook daadwerkelijk worden gebruikt in een strafrechtelijk onderzoek. De verdenking, waar het in dit onderzoek om gaat, moet concreet en objectief zijn. Het moet opgebouwd zijn uit feiten en/of omstandigheden.

Het praktijkonderzoek bestond uit:

- Een analyse van de huidige werkinstructie met betrekking tot een verdenking van een hennepkwekerij.
- Een jurisprudentieonderzoek. Aan de hand van jurisprudentie is gekeken aan welke eisen een gerechtvaardigde verdenking moet voldoen met als het startpunt een MMA-melding.

Geconcludeerd kan worden dat de huidige werkinstructie van de politie erg beperkt is.

De werkinstructie bestaat uit een checklist. De checklist bevat een opsomming van aspecten die de politie zou kunnen bekijken om de verdenking sterker te maken. De werkinstructie bevat echter geen informatie over hoe deze verschillende aspecten onderzocht kunnen worden. Het is van belang te

weten hoe de resultaten van bijvoorbeeld de voorverkenning geïnterpreteerd moeten worden om te komen tot voldoende verdenking. Daarbij is de juridische waarde van de verschillende aspecten niet terug te vinden in de werkinstructie.

Uit het jurisprudentie-onderzoek kan worden geconcludeerd, dat volgens de Hoge Raad een verdenking mogelijk is alleen op basis van een MMA-melding. De MMA-melding moet dan wel concreet en zeer gedetailleerd zijn. De Hoge Raad heeft daarbij aangegeven dat verificatie van de informatie wel de voorkeur verdient. De rechtbank in eerste aanleg is hier terughoudender. De rechtbank verwacht dat, hoe concreet en gedetailleerd de MMA-melding ook is, er naast een verificatie ook aanvullende informatie moet zijn om de verdenking sterker te maken. Dit kunnen eerdere antecedenten zijn of een eigen waarneming van een politieagent rondom de betreffende woning.

Er zal na het ontvangen van de MMA-melding altijd in meer of mindere mate een onderzoek moeten plaatsvinden door de opsporingsambtenaar om ervoor te zorgen dat er voldoende sprake is van een verdenking op grond van artikel 9 lid 1 sub van de Opiumwet. Hoe concreter en specifiek de MMA-melding is, des te minder kans bestaat dat het een onrechtmatig binnentreding betreft.

Ter verbetering van de start van een strafrechtelijk onderzoek naar een hennepkwekerij is aan de hand van de geanalyseerde jurisprudentie een stroomschema ontwikkeld. Het stroomschema geeft aan wanneer er voldoende sprake is van een verdenking. Bij het stroomschema is een toelichting waarin de verschillende stappen zijn uitgewerkt in acties die de politie moet uitvoeren.

Inhoud

Voorwoord	2
Samenvatting.....	3
Afkortingen.....	7
Hoofdstuk 1. Inleiding	8
1.1 Probleembeschrijving	8
1.2 Samenvatting	10
1.3 Doelstelling, centrale vraag en deelvragen	11
1.4 Onderzoeksmethode	11
1.5 Leeswijzer	16
Hoofdstuk 2 De juridische basis van een MMA-melding	17
2.1 Wettelijke mogelijkheden voor een anonieme melding of verklaring.....	17
2.2 De geschiedenis van een anonieme getuige	19
2.3. Stichting Meld Misdaad anoniem.....	20
2.4 Samenvatting	21
Hoofdstuk 3 Wanneer is er sprake een strafrechtelijke verdenking?	23
3.1 wat is een verdenking?	23
3.2 Samenvatting	26
Hoofdstuk 4. Wat wordt verstaan onder het binnentreden van een woning?.....	27
4.1 Definitie van een woning binnen het Strafrecht.	27
4.2 Wat zijn de voorwaarden voor het binnentreden van de woning?	29
4.4 Samenvatting	31
Hoofdstuk 5 Analyse van de huidige werkinstructie bij een verdenking van een hennepkwekerij	32
5.1 Huidige werkinstructie bij verdenking hennepkwekerij.....	32
5.2 Samenvatting	36
Hoofdstuk 6 Aan welke vereisten moet een verdenking voldoen volgens de rechtspraak.....	37
6.1 Matrix	38
6.2 De jurisprudentie -analyse.....	42
6.3 Samenvatting	48

Hoofdstuk 7 Conclusie en aanbevelingen	49
Stroomschema verdenking hennepkwekerij.....	52
Literatuurlijst	55
Jurisprudentielijst	56
Bijlage 1	58
Bijlage 2	60

Afkortingen

Awbi	Algemene wet binnentreden
Art.	Artikel
BOB-wetgeving	Bijzondere Opsporingsbevoegdheden terug te vinden in artikel 126 e.v. Sv
BVH	Basis Voorziening Handhaving, het bedrijfsprocessensysteem van de politie
CID	Criminele Inlichtingendienst, een onderdeel van de politie
EVRM	Europese Verdrag van de Rechten voor de Mens
GW	Grondwet
HOvJ	Hulp Officier van Justitie
HR	Hoge Raad
MMA	Meld Misdaad Anoniem
OM	Openbaar Ministerie
OW	Opiumwet
PEC	Parlementaire Enquêtecommissie Opsporingsmethoden
PKN	Politie Kennis Net
Rb	Rechtbank
Sr	Wetboek van Strafrecht
Sv	Wetboek van Strafvordering

Hoofdstuk 1. Inleiding

In dit hoofdstuk wordt zowel het probleem beschreven. Vervolgens volgt een beschrijving van de aanpak van het probleem. Als laatste zijn de doelstelling, de hoofvraag, deelvragen en de gebruikte onderzoeksmethode verwoord.

1.1 Probleembeschrijving

Primair zijn een groot deel van de verdovende middelen in Nederland verboden. Bekende voorbeelden daarvan zijn: hasj, hennep, heroïne, cocaïne, XTC. Een ontheffing is mogelijk voor het bezit medicinaal gebruik¹. Daarnaast is er een gedoogbeleid en een seponneerbeleid.² De Opiumwet maakt onderscheid tussen middelen van lijst I en lijst II. De middelen op lijst I zijn de zogenaamde harddrugs. Hiervan wordt het in bezit hebben een gebruikershoeveelheid (0.5 gram) niet vervolgd, het seponneerbeleid. Van de middelen op lijst II, de zogenaamde softdrugs, is er naast het gedogen van een gebruikershoeveelheid (5 gram) een gedoogbeleid voor de verkoop van hennep en hasj. Een coffeeshophouder mag per klant maximaal 5 gram verkopen en hij mag voor de verkoop maximaal 500 gram op voorraad hebben. De inkoop valt niet onder het gedoogbeleid en is dus strafbaar.

Met betrekking tot het telen van hennep zijn, maakt de aanwijzing Opiumwet onderscheid tussen het wel of niet beroeps- of bedrijfsmatig teelt. Bij 5 planten of minder wordt in beginsel aangenomen dat er geen sprake is van beroeps- of bedrijfsmatige teelt. Hiervoor gelden dezelfde regels als het 'in het bezit hebben' van softdrugs oftewel het gedoogbeleid³. Het illegaal telen van hennep is in korte tijd zeer winstgevend. Alleen al in Tilburg zijn 2500 mensen werkzaam in de hennep, waarin ongeveer 800 miljoen euro omgaat.⁴ Dit maakt het aantrekkelijk voor criminelen en mensen met financiële problemen om hennep te telen. Een willekeurige ruimte kan worden omgebouwd tot hennepkwekerij. Zolders, kelders, complete woningen of bedrijfspanden worden hiervoor gebruikt. Hennep groeit het beste in een warme, vochtige ruimte. Door het hoge stroomverbruik van de apparatuur ontstaat er een risico dat de kwekerij ontdekt wordt door het energiebedrijf. Om de kosten en het risico te vermijden, wordt bij de meeste kwekerijen de elektriciteitsmeter omzeild, zodat de elektriciteit illegaal wordt verworven. Deze aanpassingen worden vaak uitgevoerd door ondeskundigen, wat zorgt voor risico's zoals kortsluiting, elektrocutie en brand.

¹ Artikel 8, lid 1 onder a tot en met c Opiumwet

² Aanwijzing Opiumwet

³ Idem 2

⁴ F. Jensma, *Het strafrecht kan de illegale hennep teelt al lang niet meer aan*, NRC Handelsblad zaterdag 10 mei 2014

Een hennepteler loopt niet alleen het risico om te worden gepakt door de politie, maar ook te worden overvallen door criminelen. Door de combinatie van de veiligheidsrisico's, de aantrekkingskracht op andere criminelen en het plegen van een strafbaar feit heeft het opsporen en ontmantelen van hennepkwekerijen een hoge prioriteit voor politie en justitie.⁵ In 2013 werden er in Nederland ongeveer 5300 hennepkwekerijen ontmanteld.⁶ Het telen van hennep is verboden op grond van artikel 3 onder b van de Opiumwet.

Hennepkwekerijen bevinden zich in de meest uiteenlopende ruimtes, wat de opsporing hiervan lastig maakt. Hennepkwekerijen worden op verschillende manieren door de politie ontdekt. Een mogelijkheid is een melding van wateroverlast bij onderburen. Als de bewoners niet thuis zijn, mag de politie naar binnen om te trachten het probleem op te lossen.⁷ Een aanwezige hennepkwekerij wordt dan door de politie bij toeval ontdekt. Een andere mogelijkheid is een melding van de stichting "Meld Misdaad anoniem"⁸.

Indien de politie informatie (al dan niet anoniem) krijgt over een locatie van een illegale hennepkwekerij wordt er een onderzoek gestart. In bijzondere wetgeving zoals de Opiumwet staan een aantal bevoegdheden die de politie mag toepassen voor het opsporen van overtredingen van deze wet. Bevoegdheden als het betreden van voertuigen en panden. Deze bevoegdheden mogen alleen worden toegepast indien er sprake is van een redelijk vermoeden dat er een overtreding van de Opiumwet plaatsvindt of heeft gevonden.

De vraag: Wanneer is er sprake van voldoende verdenking van een illegale hennepkwekerij? Als het startpunt een Meld Misdaad Anoniem-melding (MMA) is, is dit lastig te bepalen. Wanneer de politie een MMA-melding binnenkrijgt, zal de opsporingsambtenaar zelf de inschatting moeten maken of de melding voldoende verdenking⁹ oplevert om gebruik te kunnen maken van de bevoegdheid uit artikel 9 van de Opiumwet.

Als de opsporingsambtenaar van mening is dat er sprake is van een verdenking, zal hij dit met de hulpofficier van justitie bespreken. Indien het een woning betreft, is een schriftelijke machtiging op grond van de Algemene wet binnentreden vereist. Deze wordt opgemaakt door de hulpofficier van Justitie indien hij meent dat er voldoende sprake is van een verdenking. Deze machtiging wordt alleen gebruikt indien er geen toestemming verleend wordt om de woning te betreden. Aan de eisen die de wet heeft gesteld, is dan voldaan.

⁵ visiedocument raad van hoofdcommissarissen politie, *'Softdrugs Hardcrime'*, 2011

⁶ www.nos.nl/artikel/610893-bijna-5300-wietkwekerijen-opgerold.html, geraadpleegd op 21 maart 2014

⁷ Artikel 8 Politiewet j. artikel 2 lid 3 Algemene wet binnentreden

⁸ Meld Misdaad Anoniem wordt verder uitgelegd in hoofdstuk 2

⁹ De betekenis en de juridische grondslag voor een verdenking wordt verwoord in hoofdstuk 3

De vraag is of dit leidt tot het gewenste resultaat. De Nationale ombudsman heeft een rapport opgesteld naar aanleiding van één klacht omtrent binnentreden in een woning op verdenking van een illegale hennepkwekerij. In de woning bleek geen kwekerij te zijn en ook geen indicatie dat er ooit één was geweest. De verdenking van een illegale hennepkwekerij, was gebaseerd op één MMA-melding en een warmtemeting.¹⁰ In de televisie uitzending van het actualiteitenprogramma 'Eén Vandaag' van 5 maart 2014 gaf een woordvoerder van de Nationale ombudsman aan dat zij een onderzoek gaan instellen.¹¹ De woordvoerder gaf aan dit te doen naar aanleiding van meerdere klachten van burgers, waarbij de politie een inval in hun woning had gedaan. De politie was op zoek naar een hennepkwekerij en trof niets aan. Het onderzoek vindt momenteel plaats binnen drie politie-eenheden: Zeeland- West Brabant, Limburg en Rotterdam.¹² De Nationale ombudsman gaat onderzoek doen naar de oorzaak en frequentie van het binnentreden in een woning op grond van de Opiumwet, waarbij bleek dat er geen hennepkwekerij werd aangetroffen.

1.2 Samenvatting

Illegale hennepkwekerijen zijn een groot probleem in Nederland. Niet alleen de criminaliteit die ermee gepaard gaat, maar ook het gevaar van brand of kortsluiting omdat de elektriciteit veelal onkundig werd aangelegd. Veel illegale hennepkwekerijen bevinden zich in woningen. Op grond van bijzondere wetgeving, de Opiumwet, heeft de politie de bevoegdheid de woning te betreden, mits er sprake is van een redelijk vermoeden, dat in de betreffende woning een overtreding op bovenstaande wet plaatsvindt.

Het startpunt van het voortraject in een strafrechtelijk onderzoek naar een illegale hennepkwekerij is vaak een anonieme melding afkomstig van "Meld Misdaad Anoniem", een MMA-melding. Eventueel met aanvullend onderzoek zal de politie de woning betreden in de verwachting een illegale kwekerij aan te treffen. Achteraf heeft dit niet altijd het gewenste resultaat. De Nationale ombudsman gaat naar aanleiding van meerdere klachten, binnen de politie een onderzoek doen naar het betreden van woningen, op grond van de Opiumwet, waar niets werd aangetroffen. Daarnaast is de rechter achteraf niet altijd van mening dat er voldoende sprake was van de redelijk vermoeden¹³. De consequentie hiervan is dat het binnentreden onrechtmatig wordt bevonden en de aangetroffen hennepkwekerij mogelijk onrechtmatig verkregen bewijs is met alle gevolgen van dien.

¹⁰ Rapport Nationale ombudsman, 2013/078, 28 juni 2013

¹¹ www.eenvandaag.nl/binnenland/49647/onderzoek_ombudsman_invallen_politie_bij_hennepacties

¹² Per 1 januari 2014 is inrichting van de Nederlandse politie veranderd. Van 26 aparte politieregio's naar één nationale politie. De nationale politie is opgedeeld in 10 politie-eenheden.

¹³ Hoofdstuk 6 van dit rapport bevat een jurisprudentie analyse. Hierin staan meerdere arresten vermeld, waarin de rechter stelde dat er onvoldoende sprake was van een verdenking.

1.3 Doelstelling, centrale vraag en deelvragen

Doelstelling

Dit onderzoek richt zich op de startfase van een strafrechtelijk onderzoek naar illegale hennepkwekerijen in woningen. Aan welke vereisten, gebaseerd op jurisprudentie, moet een verdenking met als startpunt een MMA-melding voldoen om betreding van woningen te rechtvaardigen, indien er sprake is van een vermoeden van een illegale hennepkwekerij. Het doel is het informeren en adviseren van politie-eenheden, zodat het voortraject verbeterd kan worden. Met de analyse van de jurisprudentie kunnen de werkinstructies worden aangepast. Hiermee kan de politie bij de start van een onderzoek handvatten worden geboden. Tevens kan mogelijk worden voorkomen dat het binnentreden in een woning door de rechtbank onrechtmatig wordt bevonden.

Centrale vraag

Welke adviezen kunnen aan de politie, op basis van de jurisprudentie, worden gegeven ter verbetering en verduidelijking van de werkinstructies gericht op strafrechtelijke verdenking in het voortraject van een politieonderzoek naar een illegale hennepkwekerij met als startpunt een MMA-melding, dit ter voorkoming van onrechtmatig binnentreden in een woning?

Deelvragen

1. Wat is de juridische basis van een MMA-melding?
2. Wat is een strafrechtelijke verdenking?
3. Wat wordt verstaan onder het betreden van een woning?
4. Welke werkinstructie hanteert de politie bij de start van een strafrechtelijk onderzoek naar een hennepkwekerij?
5. Aan welke eisen moet voldaan zijn om van een verdenking van een hennepkwekerij te kunnen spreken, volgens de jurisprudentie bij een MMA-melding?

1.4 Onderzoeksmethode

Ik heb gekozen voor een kwalitatief onderzoek. In dit onderdeel zal ik beschrijven hoe ik de verschillende deelvragen ga beantwoorden. Voor het beantwoorden van de eerste drie deelvragen zal ik een literatuuronderzoek doen. Voor het beantwoorden van de vierde en de vijfde deelvraag heb ik gekozen voor een kwalitatief onderzoek. Het praktijkonderzoek zal bestaan uit een analyse

van de huidige werkinstructie en een analyse van een 30-tal arresten. Hiermee wil ik inzicht krijgen in de beoordeling van de verdenking door de verschillende rechters. Ik heb gekozen voor zowel uitspraken van de rechtbank, het gerechtshof als de Hoge Raad om de verschillen en overeenkomsten te signaleren. Per deelvraag wordt aangegeven welke literatuur en jurisprudentie er wordt gebruikt. Uiteindelijk zal de centrale vraag in de conclusie worden beantwoord.

1. Wat is de juridische basis van een MMA-melding?

Om deze vraag te beantwoorden, zal ik een literatuuronderzoek doen. Hiervoor zal ik de volgende boeken, artikelen, websites en arresten bestuderen:

- ❖ D. van der Bel, A.M. van Hoorn, J.J.T.M. Pieters, *Informatie en Opsporing*, Kerckebosch 2013
- ❖ M.C. van Kuik, *M-waarde: een onderzoek naar de bijdrage van Meld Misdaad Anoniem aan de politionele opsporing*, Amsterdam: Bureau Beke 2012
- ❖ E. van der Veen 'M.is niet van de politie', *Blauw-Opsporing* 7 november 2009, nr 21. P.26-29
- ❖ F.Kruijer, 'M als verlengstuk van de burger', *Blauw-Opsporing* 28 mei 2011, nr 11, p.16-18
- ❖ College van procureurs-generaal, 'Instructie meld misdaad anoniem (2010004)', 1 mei 2010
- ❖ Besluit van de Ministers van Justitie, van Binnenlandse zaken en van Defensie van 31 maart 1995, *Stcrt* 1995, 74
- ❖ Het Zwolsman-arrest HR 19 december 1995, *NJ* 1996, 249
- ❖ HR 13 juni 2006, *LJN* AV4179
- ❖ HR 22 januari 2008, *LJN* BC1375
- ❖ Rb Haarlem 3 maart 2004, *LJN* AO4855

2. Wat is er sprake van een strafrechtelijke verdenking?

Om deze vraag te beantwoorden wil ik de Grondwet, Wetboek van strafvordering, de Opiumwet en de volgende literatuur bestuderen.

- ❖ C. Cleiren en J.F. Nijboer, *Tekst en commentaar strafrecht*, Kluwer 2012
- ❖ C. Cleiren en J.F. Nijboer, *Tekst en commentaar strafvordering*, Kluwer 2009
- ❖ G.J.M. Corstens, *het Nederlands strafproces-recht*, Kluwer 2008
- ❖ P.A.M. Mevis *Capita Strafrecht*, Ars Aequi Libri 2002

- ❖ Melai A.I, Groenhuijsen M.S., e.a., ‘artikel 27 Sv, aant. 9’, Kluwer documentsselectie 15 oktober 2008.
- ❖ Gerechtshof ‘s-Hertogenbosch, 26 november 2012, LJN BY4110
- ❖ Gerechtshof Amsterdam 3 juni 1977, NJ 1978, 601. Ook bekend als het ‘hollende kleurling arrest’.

3. Wat wordt er verstaan onder het betreden van een woning?

Om deze vraag te beantwoorden zal naast de Grondwet, het Wetboek van Strafrecht, het wetboek Strafvordering en de Algemene wet op Binnentreden, de volgende literatuur en arresten worden bestudeerd om de vraag te beantwoorden.

- ❖ C. Cleiren en J.F. Nijboer, *Tekst en commentaar strafrecht*, Kluwer 2012
- ❖ C. Cleiren en J.F. Nijboer, *Tekst en commentaar straffvordering*, Kluwer 2009
- ❖ P.A.M. Mevis, *binnen zonder kloppen*, Gouda Quint BV 1989
- ❖ M.G.M. Hoekendijk, *Strafvordering voor de hulpofficier*, Kluwer 2014
- ❖ Memorie van Toelichting, Tweede kamer 1984-1985, 19 073, nr 1-3
- ❖ J. Claessen & D.de Vocht, Regeling inzake het betreden van plaatsen en doorzoeken van woningen verduidelijkt, *Ars Aequi* AA2012317, april 2012
- ❖ Staatsblad 243 van 22 juni 1999
- ❖ Politiekennisnet, link Stapel & de Koning. Interne politiesite met politie gerelateerde wetgeving en bespreking, bespreking artikel 1 lid 4 Algemene wet op binnentreden
- ❖ HR 18 november 2003, LJN AL6238
- ❖ HR 21 oktober 2003, LJN AH9998
- ❖ HR 28 mei 1985, NJ 1985, 822
- ❖ HR 17 maart 1987, NJ 1988, 155
- ❖ HR 7 februari 1956, NJ 1956, 147
- ❖ Gerechtshof Arnhem, 4 maart 2011, BP6983

4. Welke werkinstructie hanteert de politie in het voortraject van een strafrechtelijk onderzoek naar een hennepkwekerij?

Op Politie Kennis Net, de interne digitale databank van de Nationale politie, zijn alle richtlijnen, protocollen, werkinstructies, beroeps gerelateerde informatie en wetgeving terug te vinden. Om

deze vraag te beantwoorden zal ik kijken naar de bestaande werkinstructies en deze analyseren.

Daarnaast worden de volgende arresten gebruikt:

- ❖ Hof 's-Gravenhage 8 november 2013, niet gepubliceerd, rolnummer 22-005713-11. Vermeldt in artikel: J.Baar, '*Onrechtmatig en onterecht binnentreden*', Nederlandse Juristenblad, 21 februari 2014. Afl.7
- ❖ Rb 's Gravenhage 23 november 2011, LJN BU5525

5. Aan welke eisen moet een verdenking van een hennepkwekerij voldoen volgens de jurisprudentie bij een MMA-melding?

Om deze vraag te beantwoorden, zal ik 30-tal arresten analyseren. Ik heb gekozen voor arresten van zowel de rechtbank, het gerechtshof als van de Hoge Raad, om een goed beeld te krijgen hoe de verschillende instituten de verdenking van een hennepkwekerij beoordelen. De 30 arresten zijn geselecteerd op grond van 2 criteria:

er is sprake van een MMA-melding bij aanvang van het strafrechtelijk onderzoek én de inhoud van de MMA-melding betrof een illegale hennepkwekerij.

De arresten die gericht waren op een ontnemingsvordering naar aanleiding van een hennepkwekerij of de arresten waar ook het zijn van een criminele organisatie ten laste werd gelegd waarbij er meerdere bijzondere opsporingsmethodes waren toegepast zoals het afluisteren van telefoons, zijn buiten de selectie gehouden.

Bij de analyse van de arresten worden de volgende vragen gesteld:

1. Wanneer is een MMA-melding op zichzelf juridisch voldoende voor het rechtmatig binnentreden in een woning?
 - Welke elementen van een MMA-melding spelen een rol bij het kwalificeren van een strafrechtelijke verdenking op grond van de Opiumwet, artikel 9 lid 1 onder b?
 - Hierbij wil ik gebruik maken van de 7 gouden W's. De 7 gouden W's worden door de politie opgemaakt om een proces-verbaal zo volledig en objectief mogelijk op te maken. De 7 gouden W's zijn: wie, wat, waar, waarmee, waarom, wanneer en welke wijze.
2. Als de rechter de MMA-melding onvoldoende acht, welke door de politie verrichte onderzoeken geven dan, voldoende tactische aanwijzingen die leiden tot een strafrechtelijke verdenking?
 - Welke onderzoeken zijn door de politie aanvullend verricht en welke bijdragen hebben de onderzoeken aan de strafrechtelijke verdenking geleverd?
3. Zijn er nog andere aspecten die worden benoemd door de rechter met betrekking tot de strafrechtelijke verdenking?

De volgende arresten worden bij de analyse betrokken:

- ❖ HR 1 oktober 2013, LJN 11/04479
- ❖ HR 21 december 2010, LJN BN7754
- ❖ HR 30 juni 2009, LJN BI3875
- ❖ HR 11 maart 2008, LJN BC1367
- ❖ HR 19 juni 2001, LJN AB2202

- ❖ Hof 's-Hertogenbosch 24 oktober 2012, LJN BY2954
- ❖ Hof 's-Gravenhage 8 oktober 2012, LJN BY1949
- ❖ Hof 's-Gravenhage 2 augustus 2012, LJN BX4030
- ❖ Hof Arnhem 4 maart 2011, LJN BP6983
- ❖ Hof Arnhem 20 april 2011, LJN BQ2028
- ❖ Hof Arnhem 27 april 2010, LJN BM2531
- ❖ Hof Arnhem 14 juli 2010, LJN BN1670
- ❖ Hof Leeuwarden 19 februari 2010, LJN BL5274

- ❖ Rb Limburg 15 oktober 2013, LJN 7759
- ❖ Rb Limburg 22 oktober 2013, LJN 7943
- ❖ Rb Zeeland-West-Brabant 12 oktober 2013, LJN BZ7776
- ❖ Rb Limburg 5 maart 2013, LJN BZ3460
- ❖ Rb Assen 13 november 2012, LJN BY3515
- ❖ Rb Maastricht 25 september 2012, LJN BX8192
- ❖ Rb Arnhem 2 mei 2012, LJN BW4678
- ❖ Rb 's-Gravenhage 23 november 2011, LJN BU5525
- ❖ Rb Haarlem 10 februari 2011, LJN BP7314
- ❖ Rb Alkmaar 7 oktober 2010, LJN BN 9784
- ❖ Rb Arnhem 11 mei 2010, LJN BM4036
- ❖ Rb Zwolle 29 april 2010, LJN BM6404
- ❖ Rb Breda 23 december 2008, LJN BG9605
- ❖ Rb Haarlem 25 juli 2008, LJN BF3681
- ❖ Rb Haarlem 31 juli 2007, LJN BB1982
- ❖ Rb Maastricht 20 december 2007, LJN BC1020

Daarnaast wordt ook een annotatie, literatuur en een arrest bij de analyse betrokken, namelijk:

- ❖ M.J. Bogers, Annotatie bij HR 11 maart 2008, LJN BC1367
- ❖ C. Cleiren en J.F. Nijboer, Tekst en commentaar strafrecht, Kluwer 2012
- ❖ Hof 's-Hertogenbosch, 7 februari 2008, LJN BC3646

1.5 Leeswijzer

In het tweede hoofdstuk zal worden gekeken naar de juridische grondslag van een MMA-melding. Aan de hand van literatuur en arresten wordt in hoofdstuk drie de strafrechtelijke verdenking en in hoofdstuk 4 het binnentreden in een woning nader bekeken.

In hoofdstuk vijf wordt er een analyse gemaakt van de huidige werkinstructie voor het voortraject van een strafrechtelijk onderzoek naar een hennepkwekerij. Daarnaast vindt er in hoofdstuk zes een analyse plaats van de jurisprudentie waarin de rechtmatigheid van het binnentreden op verdenking van een hennepkwekerij aan de orde werd gesteld. In hoofdstuk zeven zal de conclusie aan bod komen en zullen de antwoorden op de hoofd- en deelvragen worden behandeld.

Hoofdstuk 2 De juridische basis van een MMA-melding

In dit hoofdstuk wordt deelvraag één beantwoord. De start van een onderzoek naar een illegale hennepkwekerij is vaak een anonieme melding via ‘meld misdaad anoniem’ (MMA). Is het wettelijk wel mogelijk om een anonieme melding te gebruiken voor een strafrechtelijk onderzoek? In de eerste paragraaf van dit hoofdstuk staat wat de wettelijke grondslag van een anonieme melding is. In de tweede paragraaf staat de geschiedenis over van het gebruik van anoniem meldingen/verklaringen binnen het strafrecht. Het huidige systeem van anonieme meldingen via ‘Meld Misdad Anoniem’ wordt verwoord in de laatste paragraaf.

2.1 Wettelijke mogelijkheden voor een anonieme melding of verklaring

Op grond van artikel 152 van het Wetboek van Strafvordering moet een opsporingsambtenaar, die met het opsporen van strafbare feiten is belast, ten spoedigste proces-verbaal opmaken “*van het door hen opgespoorde strafbare feit of van hetgeen door hen tot opsporing is verricht of bevonden*”¹⁴. Als de informatie die de opsporingsambtenaar in het proces-verbaal verwoordt niet zijn eigen waarneming is, zal hij moeten aangeven waar deze informatie vandaan komt. Een voorbeeld is een getuigenverklaring. De opsporingsambtenaar moet de gegevens van de getuige ook in het proces-verbaal vermelden. Dit om de objectiviteit te waarborgen. Bij het opnemen van een getuigenverklaring wordt dan ook gevraagd om het identiteitsbewijs.

Een getuige heeft tegenover de rechtbank de verplichting de waarheid te spreken. Dit geldt niet ten opzichte van de politie. Indien uit onderzoek blijkt dat de getuige meer informatie heeft dan dat hij verklaart of er zijn nog onbeantwoorde vragen naar aanleiding van zijn verklaring, kan een rechter-commissaris de getuige oproepen. De getuige is dan ook verplicht om te verschijnen (artikel 213 Sv) en de waarheid te spreken nadat hij is beëdigd (artikel 216a Sv). Indien de getuige aantoonbaar tegenover een rechter niet de waarheid spreekt, pleegt hij een strafbaar feit.¹⁵ Als de getuige weigert te verklaren, kan hij zelfs worden gegijzeld. Hiermee probeert de rechter de getuige te dwingen een verklaring af te leggen (artikel 221 Sv e.v.).

¹⁴ Artikel 152 Wetboek van Strafvordering.

¹⁵ Meineed, artikel 207 Wetboek van Strafrecht.

Het nadeel hiervan is dat de verdachte van het strafbare feit ook de persoonsgegevens van de getuige te zien krijgt. De verdachte heeft namelijk op grond van artikel 30 e.v. van het Wetboek van Strafvordering recht op kennisneming van de processtukken.

Wat als een burger informatie heeft over een gepleegd strafbaar feit of getuige is geweest van een strafbaar feit en zijn informatie wel met de politie wil delen, maar niet zijn persoonsgegevens kenbaar wil maken uit angst voor represailles? Kijkend naar het Wetboek van Strafvordering zijn er twee wettelijke mogelijkheden om de gegevens van de getuige buiten het proces-verbaal te houden. Dit zijn de 'bedreigde' en 'afgeschermd' getuige.

Bedreigde getuige

De bedreigde getuige is terug te vinden in artikel 226a e.v. van het Wetboek van Strafvordering. Als een persoon getuige is geweest of informatie heeft over een strafbaar feit, bestaat de mogelijkheid te getuigen zonder dat zijn gegevens in het proces-verbaal worden vermeld of kenbaar worden gemaakt bij de verdachte. Dit mag alleen op bevel van de rechter-commissaris of op vordering van de officier van justitie. De gegevens zijn dan wel bekend bij een speciale afdeling van de politie, namelijk de Criminele Inlichtingendienst (CID). De wet stelt hier wel voorwaarden aan, namelijk:

“ de getuige of een ander persoon met het oog op door de getuige af te leggen verklaring, zich zodanig bedreigd kan achten dat, naar redelijkerwijze moet worden aangenomen, voor het leven, de gezondheid of de veiligheid dan wel de ontwrichting van het gezinsleven of het sociaaleconomische bestaan van die getuige of die ander persoon moet worden gevreesd”¹⁶.

Als tweede voorwaarde stelt hetzelfde artikel dat de getuige te kennen heeft gegeven geen verklaring te willen afleggen vanwege de bedreiging.

Afgeschermd getuige

Een tweede mogelijkheid om de identiteit van de getuige verborgen te houden voor de verdachte is een afgeschermd getuige. Net als bij een bedreigde getuige gaat dit op bevel van de rechter-commissaris of op vordering van de officier van justitie(artikel 226m e.v. van het Wetboek van Strafvordering). Bij een afgeschermd getuige is er altijd sprake van een belang voor de staatsveiligheid. In het belang van de staatsveiligheid of door een zwaarwegend belang van de getuige kan de identiteit van de getuige voor de verdachte verborgen worden gehouden.

¹⁶ Artikel 226a lid 1 onder a van het Wetboek van Strafvordering.

De meeste getuigen voldoen niet aan de voorwaarden van bedreigde of afgeschermd getuige, omdat zij niet redelijkerwijs kunnen aantonen waarom zij bang zijn voor represailles of omdat er geen sprake is van staatsbelang. Toch wordt er al jaren lang gebruik gemaakt van anonieme getuige of meldingen die geen bedreigde of afgeschermd getuigen zijn zoals de wet omschrijft. De vraag is hoe dit kan.

2.2 De geschiedenis van een anonieme getuige

Door de politie wordt al heel lang anonieme informatie ingewonnen. De politie beschikt over de afdeling ‘criminele Inlichtingendienst’ (CID). De opsporingsambtenaren vergaren informatie van en over criminelen cq criminele activiteiten. De CID werd opgericht in 1986. Er waren geen regels hoe zij informanten runden of de wijze waarop de anonimiteit van de informant werd gewaarborgd. Naar aanleiding van het onderzoek verricht door de Parlementaire Enquêtecommissie Opsporingsmethoden (PEC), beter bekend als commissie Van Traa, werd door de commissie geadviseerd om betere regels op te stellen voor het runnen van informaten en het waarborgen van hun anonimiteit. Ook de Hoge Raad¹⁷ gaf aan op welke wijze ‘geheime’ informatie moest worden getoetst en hoe deze informatie gebruikt mocht worden. Na de Parlementaire Enquête kwam er een nieuwe CID-regeling¹⁸. Daarnaast stelde de politie nieuwe interne richtlijnen op voor werkzaamheden van de CID.¹⁹

De basis waarop de politie deze informatie vergaart, is terug te vinden in artikel 3 van de Politiewet 2012. Dit werd ook door de rechtbank in Haarlem bevestigd:

*De rechtbank Haarlem stelt: “krachtens art. 2 van de politiewet 1993 heeft de politie onder meer tot taak de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde. Ter uitvoering van die taak is zij bevoegd tot het vergaren van informatie, waarbij zij ook gebruik maken van methoden die geen wettelijke basis hebben, indien een dergelijke methode a) geen inbreuk maakt op de grondrechten van de burgers of b) geen zodanige inbreuk maakt dat daarmee hun belangen worden geschaad”.*²⁰ Het genoemde artikel 2 van de Politiewet 1993 is in de Politiewet 2012 artikel 3 geworden. De inhoud is onveranderd gebleven.

¹⁷ Het Zwolsman-arrest HR 19 december 1995, NJ 1996, 249

¹⁸ Besluit van de Ministers van Justitie, van Binnenlandse zaken en van Defensie van 31 maart 1995, *Stcrt* 1995, 74

¹⁹ D. van der Bel, A.M. van Hoorn, J.J.T.M. Pieters, *Informatie en Opsporing*, Kerckebosch 2013

²⁰ Rb Haarlem 3 maart 2004, LJN AO4855

De CID heeft een database met getuigen en informanten. De anonieme getuigen en informanten vallen óf onder de wettelijke bepaling van afgeschermd/bedreigde getuige óf hun informatie wordt vergaard door gebruikmaking van artikel 3 van de Politiewet 2012. De Criminele Inlichtingendienst kan informatie die ze hebben vergaard, niet zomaar beschikbaar stellen aan politieagenten die zich bezig houden met opsporing. De informatie moet eerst geverifieerd worden, niet alleen voor de betrouwbaarheid van de informatie, maar ook voor het waarborgen van de anonimiteit van de informant. Zolang dit niet is gebeurd of mogelijk is, wordt de informatie niet beschikbaar gesteld.

2.3. Stichting Meld Misdaad anoniem

In 2001 werd de stichting 'Meld Misdaad Anoniem' (MMA) opgericht. MMA is geen onderdeel van de politie. Het is een onafhankelijke stichting met als doel het aanpakken van criminaliteit.

Sinds 2007 kunnen burgers ook bellen met de stichting, de zogenaamde M-lijn. Er worden geen gegevens genoteerd van melders en het gesprek wordt ook niet opgenomen. In de telefooncentrale van MMA is geen nummerweergave mogelijk. De Stichting wil de anonimiteit van de melders waarborgen. Informatie over bijvoorbeeld een hennepkwekerij wordt direct doorgegeven aan de politie. De politie heeft de melder zelf ook niet gesproken en zijn anonimiteit maakt het lastig het verhaal te verifiëren. Het verschil tussen CID-informatie en MMA-informatie zijn de gegevens melder. De gegevens van de CID- informant zijn wel bekend zijn bij de politie (alleen afdeling CID), maar niet naar buiten worden gebracht ook niet aan het Openbaar ministerie(OM) of de rechter. MMA-informatie wordt direct anoniem aan de politie aangeleverd.

Een verdenking of een deel van een verdenking kan een MMA-melding zijn. Hierover staat echter niets in de wet. De Hoge Raad heeft zich inmiddels al uitgesproken over de juridische status van een MMA-melding. Dat gebeurde naar aanleiding van een rechtszaak, die startte in 2003, welke begon nadat een onderzoek was gestart naar drugs en wapens als gevolg van een MMA-melding. De advocaat van de verdachte stelde dat een MMA-melding een onrechtmatige opsporingsmethode was en in strijd met artikel 6 van het Europese verdrag van de mens(EVRM). De Hoge Raad dacht hier anders over:

“De wijze waarop de politie in de onderhavige zaak de informatie, vervat in de anonieme melding, heeft verkregen en daarvan gebruik heeft gemaakt, vindt haar rechtsgrond in het bepaalde in artikel 2 van de Politiewet 1993, zodat reeds daarom het verweer dat de MMA dan wel het gebruikmaken van de van MMA ontvangen informatie uit anonieme melding onrechtmatig is, moet worden verworpen.

Het enkele feit dat overheidsorganen participeren in MMA maakt dat niet anders.

MMA is geen onrechtmatige opsporingsmethode en het gebruikmaken van een melding leidt naar het oordeel van het hof mitsdien niet tot niet-ontvankelijkheid van het openbaar ministerie.”

Tevens was de Hoge Raad in deze zaak van mening dat een MMA-melding niet in strijd is met artikel 6 van het EVRM.²¹

Hoe anoniem is anoniem

Ondanks het feit dat de stichting ‘Meld Misdaad Anoniem’ geen gegevens van de melder vraagt en het telefoonnummer waarmee wordt gebeld niet wordt geregistreerd, heeft de politie toch nog mogelijkheden de identiteit van de melder te achterhalen. In een strafrechtelijk onderzoek heeft de officier van justitie de bevoegdheid om historische belgegevens op te vragen bij de telecomprovider. Het af luisteren van telefoongesprekken behoort ook tot de mogelijkheden.²² Deze bevoegdheden zijn tot stand gekomen na de eerder genoemde commissie Van Traa en valt onder ‘bijzondere opsporingsmethoden’-wetgeving (BOB-wetgeving). De datum en het tijdstip van een anonieme melding wordt wel genoteerd. Hierdoor is het mogelijk om door middel van de historische gegevens van het telefoonnummer van “Meld Misdaad Anoniem” de gegevens van de melder te achterhalen via de telecomprovider (artikel 126n en 126na Sv).

Door het college van procureurs-generaal is er een ‘Instructie Meld Misdaad Anoniem’ opgesteld. Hierin staat: *de hoofdregel is dat de anonimiteit van de melder wordt gewaarborgd. Er mag alleen onderzoek naar de identiteit van de melder worden ingesteld als er sprake is van een noodtoestand. Er moet sprake moeten zijn van levensreddend handelen en een onmiddellijk dreigend levensgevaar. Pas dan zal de Officier van Justitie een onderzoek laten instellen naar de identiteit van de melder.*²³

2.4 Samenvatting

Alle informatie die de politie ontvangt, moet worden verwoord in een proces-verbaal. Daar moeten ook de persoonsgegevens van degene die de informatie brengt, in worden vermeld. Uit angst voor represailles willen niet alle getuigen vermelding van hun persoonsgegevens in het proces-verbaal. In de wet zijn twee soorten getuigen genoemd die anoniem mogen getuigen. Dit zijn de bedreigde en

²¹ HR 13 juni 2006, LJN AV4179

²² Artikel 126m, 126n en 126nc Wetboek van Strafvordering

²³ College van procureurs-generaal, ‘Instructie meld misdaad anoniem (2010004)’, 1 mei 2010

afgeschermd getuige. Een hoop getuigen voldoen niet aan de gestelde criteria. De opsporingsambtenaren van de CID vergaren zowel informatie van de bedreigde getuige of afgeschermd getuige als van de anonieme getuigen of informanten op basis van artikel 3 van de Politiewet 2012. Naast de CID is in 2001 de stichting 'Meld Misdaad Anoniem' (MMA) opgericht. Naar deze stichting kunnen burgers anoniem bellen met informatie over strafbare feiten. Er worden geen persoonsgegevens gevraagd en het telefoonnummer wordt niet geregistreerd. De informatie wordt direct ter beschikking gesteld van de politie. De Hoge Raad heeft gesteld dat de informatie van een MMA-melding in een strafrechtelijk onderzoek mag worden gebruikt.

Er zijn een aantal verschillen tussen de CID en MMA. Bij de CID zijn de persoonsgegevens van de informant of getuige bekend, maar niet naar buiten worden niet naar gebracht. De MMA-melding wordt anoniem aan de politie geleverd. Dit is een nadeel aangezien de politie de informatie niet direct kan verifiëren. Een voordeel is dat de informatie direct beschikbaar is. De CID kan de informatie niet direct ter beschikking stellen. De informatie moet eerst geverifieerd worden. Indien de anonimiteit van de informant of getuige niet door de CID kan worden gewaarborgd, zal de informatie niet ter beschikking worden gesteld.

De juridische basis van een MMA-melding ligt in artikel 3 van de Politiewet 2012. De Hoge Raad heeft bepaald dat de informatie uit een MMA-melding door de politie gebruikt mag worden in een strafrechtelijk onderzoek. En dit betekent dat het in een onderzoek naar een illegale hennepkwekerij als startpunt kan worden gebruikt. Om rechtmatig binnentreden te rechtvaardigen, moet er wel sprake zijn van een verdenking.²⁴

²⁴ Zie hoofdstuk 2 en 6

Hoofdstuk 3 Wanneer is er sprake een strafrechtelijke verdenking?

In dit hoofdstuk wordt deelvraag 2 beantwoord. Artikel 9 lid 1 onder b van de Opiumwet zegt dat een opsporingsambtenaar een plaats mag betreden waar redelijkerwijs vermoed kan worden dat daar een overtreding van de Opiumwet gepleegd wordt. Wat is juridisch een redelijk vermoeden? In dit hoofdstuk wordt de juridische achtergrond van een redelijk vermoeden beschreven. Hoe wordt het bepaald en waar wordt het op gebaseerd?

3.1 wat is een verdenking?

Artikel 9 lid 1 onder b van de Opiumwet zegt: *“De opsporingsambtenaren hebben, voor zover dat redelijkerwijs(politie) voor de vervulling van hun taak nodig is, toegang tot de plaatsen, waar een overtreding van deze wet gepleegd wordt of waar redelijkerwijze vermoed kan worden, dat zodanige overtreding gepleegd wordt.”*

Om op grond van de Opiumwet een plaats te betreden, moet er dus een redelijk vermoeden of verdenking zijn dat zich op die plaats de Opiumwet overtreed wordt. Het gevolg hiervan is de vraag:

Wat is een strafrechtelijke verdenking en waar baseert een politieagent het op.

De Opiumwet zelf geeft geen definitie. Het Wetboek van Strafvordering biedt meer houvast. Artikel 27 van het wetboek van Strafvordering.: *“ Als verdachte wordt vóórdát de vervolging is aangevangen, aangemerkt degene te wiens aanzien uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan eenig strafbaar feit voortvloeit.”* Het enige verschil tussen het redelijk vermoeden van artikel 27 Sv en het redelijk vermoeden van artikel 9 Ow is dat artikel 27 Sv gericht is op een persoon en artikel 9 Ow gericht is op de plaats waar de overtreding gepleegd wordt.

Voor de verdenking conform artikel 27 Sv moet er aan 3 voorwaarden zijn voldaan:

1. Een strafbaar feit
2. Redelijk vermoeden van schuld
3. Feiten of omstandigheden

1. Een strafbaar feit

De eerste voorwaarde van een strafbaar feit komt uit het legaliteitsbeginsel van artikel 1 van het Wetboek van Strafrecht en artikel 1 van het Wetboek van Strafvordering. Het feit moet strafbaar zijn, met een daaraan voorafgaande strafbepaling. Dit onderzoek richt zich op een verdenking van een

illegale hennepkwekerij. In de bijlage van de Opiumwet staat op lijst II de plant cannabis (hennep). In artikel 3 onder B van de Opiumwet staat vermeld dat:

“ Het is verboden een middel als bedoeld in de bij deze wet behorende lijst II dan wel aangewezen krachtens artikel 3a, vijfde lid:

B te telen, te bereiden, te bewerken, te verwerken, te verkopen, af te leveren, te verstrekken of te vervoeren.”

De tweede voorwaarde is de strafbepaling. De strafbepaling van dit artikel is terug te vinden in artikel 11 lid 2 van de Opiumwet. Overtreden van artikel 3 onder b van de Opiumwet wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste twee jaar of een geldboete van de vierde categorie.

2. Redelijk vermoeden van schuld

Vermoeden is geen zekerheid, maar wel een mate van waarschijnlijkheid dat er door één of meerdere personen op een bepaalde plaats een strafbaar feit wordt gepleegd. De memorie van toelichting zegt: *“...redelijk, dat wil zeggen niet enkel in de ogen van de opsporingsambtenaar, doch redelijk op zichzelf...”*.²⁵ Het gaat erom dat het redelijke vermoeden niet subjectief is, maar objectief. Een politieagent, een opsporingsambtenaar, mag niet alleen op zijn gevoel af gaan. Een rechter zal achteraf toetsen of er sprake was van een redelijk vermoeden. Het vermoeden moet zowel objectief als concreet zijn. De objectiviteit wordt onderbouwd met feiten en omstandigheden zodat ieder weldenkend mens tot een oordeel kan komen of er sprake van een verdenking is.

Een bekend voorbeeld dat gebruikt wordt voor omschrijving van het redelijk vermoeden is het ‘het hollende kleurling arrest’.²⁶ In deze zaak zag de politie een man rennen. De man kwam uit de richting van een café. Dit café was bekend bij de politie als een verzamelplaats van dealers en gebruikers van verdovende middelen. De man werd staande gehouden en vervolgens gefouilleerd. In de kleding van de man werd aluminiumfolie pakketje aangetroffen met daarin heroïne. Om een persoon staande te houden op grond van artikel 52 van het Wetboek van Strafvordering moet de persoon in kwestie als verdachte van enig strafbaar feit zijn aangemerkt. De vraag is: waarvan werd de man verdacht? De agenten zagen de man uit de richting van het café komen en niet uit het café zelf. Het gevolg hiervan was dat er geen objectieve feiten of omstandigheden waren van enig strafbaar feit, waardoor de agenten de man als verdachte konden aanmerken. Het redelijk vermoeden was subjectief. De aangetroffen heroïne werd door de rechter aangemerkt als onrechtmatig verkregen bewijs.²⁷

²⁵ Corstens, G.J.M., het Nederlands strafprocesrecht, Kluwer 2008, p. 88

²⁶ Gerechtshof Amsterdam 3 juni 1977, NJ 1978, 601

²⁷ Mevis, P.A.M., Ars Aequi Libri – Capita Strafrecht

3. Feiten en omstandigheden

Om tot een objectief oordeel te komen dat er sprake is van een verdenking van een strafbaar feit, moet het redelijke vermoeden bestaan uit feiten en/of omstandigheden. Een opsporingsambtenaar moet achteraf in een proces-verbaal deze feiten en omstandigheden verwoorden in redenen van wetenschap. Het wetboek van Strafvordering stelt geen uitdrukkelijke eisen aan de bron of aard van de mogelijke relevante feiten of omstandigheden. De feiten of omstandigheden kunnen verschillende zaken zijn. Een politieagent kan zelf bepaalde feiten of gedragingen waarnemen. De verdenking kan ook ontstaan door wat de politie wordt verteld. Een voorbeeld kan zijn een getuigenverklaring of een persoon die aangifte doet van een strafbaar feit. Ook de ervaring van de politieagent of zijn kennis van een bepaalde buurt of wijk kan bijdragen aan een verdenking. Stille getuigen zoals schriftelijke bescheiden, sporen zoals een vingerafdruk of DNA-profiel van bijvoorbeeld een haar, kunnen een verdenking op leveren. Tot slot dan de MMA-melding, die geheel of gedeeltelijk kan leiden tot een concrete verdenking.²⁸

Een verdenking staat zeker niet gelijk aan een veroordeling. De feiten en/of omstandigheden die leiden tot een verdenking geeft de opsporingsambtenaar de mogelijkheid bevoegdheden toe te passen. Niet alle bevoegdheden mag hij zelfstandig toepassen. Bij een aantal bevoegdheden heeft de opsporingsambtenaar bijvoorbeeld een machtiging van een (hulp) officier van justitie of toestemming van de officier van justitie nodig. Bij alle bevoegdheden moet er sprake zijn van een verdenking van een strafbaar feit zoals het op heterdaad aanhouden van een verdachte en het binnentreden ter inbeslagname in een woning. Het is de start van het strafrechtelijk onderzoek om bewijs te verzamelen ter waarheidsvinding.

Een uitspraak van het gerechtshof in Den Bosch uit 2012 is een voorbeeld waarbij het aanmerken van een persoon als verdachte ter discussie werd gesteld²⁹:

De verdachte werd op bevel van de Officier van Justitie buiten heterdaad aangehouden (art. 55 Sv) voor het handelen in verdovende middelen, lijst I. Een voorwaarde om een verdachte buiten heterdaad aan te houden, is dat er sprake is van een verdenking van een strafbaar feit waarop voorlopige hechtenis is toegelaten (art. 67 Sv). In casu bestonden de feiten of omstandigheden waarop de verdenking was gebaseerd uit een getuigenverklaring en het feit dat de verdachte 3 jaar daarvoor één keer met de politie in aanraking was geweest in verband met een overtreding van artikel 2 onder C van de Opiumwet. De betreffende getuige had in deze zaak verklaard dat hij in totaal 30 tot 40 sachetjes van ½ gram cocaïne aan de verdachte had verkocht. Echter had de getuige

²⁸ Melai A.I., Groenhuijsen M.S., e.a., *'artikel 27 Sv, aant. 9'*, Kluwer documentselectie 15 oktober 2008.

²⁹ Gerechtshof 's-Hertogenbosch, 26 november 2012, LJN BY4110

de verdachte per keer een gebruikershoeveelheid cocaïne verkocht. Hierdoor waren er geen feiten of omstandigheden waaruit bleek dat de verdachte betrokken was bij de handel in cocaïne. Daarbij is op het in bezit hebben van een gebruikershoeveelheid geen voorlopige hechtenis mogelijk. Volgens het gerechtshof was er onvoldoende sprake van een verdenking van een strafbaar feit waarop voorlopige hechtenis is toegestaan met een onrechtmatige aanhouding als gevolg. In casu leidde dit tot onherstelbaar vormverzuim in het voorbereidende onderzoek in de zin van artikel 359a van het Wetboek van Strafrecht.

3.2 Samenvatting

In artikel 9 van de Opiumwet staat vermeld dat de opsporingsambtenaar de bevoegdheid heeft een plaats te betreden, indien er sprake is van een redelijk vermoeden van een overtreding van een artikel uit de Opiumwet. De oorsprong van een redelijk vermoeden is terug te vinden in artikel 27 van het Wetboek van Strafvordering. Een verdenking bestaat uit drie elementen: een strafbaar feit, een redelijk vermoeden van schuld en feiten of omstandigheden. Het strafbare feit moet in de wet staan, anders kan er geen veroordeling plaats vinden (legaliteitsbeginsel). Tevens moet er een strafbepaling zijn.

Het antwoord op deelvraag twee is dat het redelijke vermoeden concreet en objectief moet zijn. Om dit te bewerkstellen moet de opsporingsambtenaar zijn redelijk vermoeden baseren op feiten en omstandigheden. Deze worden verwoord in een proces-verbaal als reden van wetenschap.

Hoofdstuk 4. Wat wordt verstaan onder het binnentreden van een woning?

In dit hoofdstuk wordt deelvraag 3 beantwoord. Bij het opsporen van een verdachte naar een gepleegd strafbaar feit heeft de politie bevoegdheden. Onder voorwaarden mag de politie een persoon schenden in zijn grondrechten. Een voorbeeld is het aanhouden van een verdachte en het insluiten in een cel. De meeste bevoegdheden zijn terug te vinden in het Wetboek van Strafvordering. In een aantal bijzondere wetten, zoals wet wapens en munitie en de Opiumwet staan nadere bevoegdheden welke een opsporingsambtenaar mag toepassen indien er een vermoeden is van een overtreding van de betreffende wet. In het Wetboek van Strafvordering staan onder andere de voorwaarden voor het betreden van plaatsen ter aanhouding en ter inbeslagname. Ook in de bijzondere wetgeving, de Opiumwet, staat dat de opsporingsambtenaar iedere plaats mag betreden indien het vermoeden is dat daar de Opiumwet wordt overtreden. Onder ‘iedere plaats’ valt dus ook een woning.

Voor de bewoner of de eigenaar is de impact van het binnentreden in een woning een stuk groter dan bijvoorbeeld het betreden van een loods. Met die reden heeft de Grondwet aanvullende eisen gesteld aan het betreden van een woning zonder toestemming van de bewoner. Deze eisen zijn uitgewerkt in de Algemene wet op het binnentreden (Awbi). Hierin staan de eisen vermeld waaraan de politieagent zich moet houden, wil hij gebruik maken van zijn bevoegdheid om op grond van het Wetboek van Strafvordering of een bijzondere wet een woning te betreden.

In dit hoofdstuk doe ik onderzoek naar de vereisten voor het betreden van een woning binnen een strafrechtelijk onderzoek. Daarbij wordt gekeken de definitie van een woning binnen het Strafrecht en wat er feitelijk wordt verstaan onder ‘het betreden van een woning’.

4.1 Definitie van een woning binnen het Strafrecht.

In het maatschappelijke verkeer is de definitie van een woning simpel en helder. Zo ook de definitie van Van Dale: (0.1) *plaats om te wonen*; (0.2) *huis of een deel van een huis waarin men zijn vast verblijf houdt*. De juridische definitie is lastiger en per wet verschillend. Bijvoorbeeld in boek 7 van het burgerlijk wetboek wordt in artikel 233 de volgende definitie eraan gegeven: “*Onder zelfstandige woning wordt verstaan de woning welke een eigen toegang heeft en welke de bewoner kan bewonen zonder daarbij afhankelijk te zijn van wezenlijke voorzieningen buiten de woning.*” Deze definitie is onderdeel van de bijzondere overeenkomst: de huurovereenkomst.

In het Strafrecht is een eigen toegang of het onafhankelijk zijn van wezenlijke voorzieningen niet van belang. Het gaat om de personen of de goederen die zich in de woning bevinden. Artikel 12 van de Grondwet zegt: *“...het binnentreden van een woning zonder toestemming van de bewoner is alleen geoorloofd in de gevallen bij of krachtens de wet bepaald, door hen die daartoe bij of krachtens de wet zijn aangewezen.”*

De uitwerking hiervan is terug te vinden in de Algemene wet op het binnentreden (Awbi). De Awbi geeft géén zelfstandige bevoegdheid tot het betreden van een woning, maar alleen de vereisten van het binnentreden van een woning. De bevoegdheid van een opsporingsambtenaar om een woning te betreden is in verschillende wetten terug te vinden, waaronder artikel 9 van de Opiumwet. De bewoner heeft een grondrecht van de onschendbaarheid van zijn woning. Hij heeft recht op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer (artikel 10 Grondwet of artikel 8 van het Europees Verdrag bescherming rechten van de mens (EVRM)). Dit recht strekt tot bescherming van ongestoord gebruik van de woning. Dit grondrecht beschermt niet het eigendom of de huur van de woning.

Maar wat is nu strafrechtelijk een woning? Zowel de Grondwet als de Awbi geven geen definitie van een woning, zodat er bij de Awbi op de strekking van de wet moet worden afgegaan. In de Memorie van toelichting van de Awbi staat het volgende: *“over het begrip woning valt het volgende op te merken. Het grondrecht van de onschendbaarheid van de woning beschermt de tot exclusief verblijf van een persoon of een beperkt aantal in een gemeenschappelijke huishouding levende personen ingericht en bestemd is. Het huisrecht strekt tot bescherming van dit ongestoorde gebruik van een woning, en dus niet tot bescherming van de eigendom of huur daarvan”.*

Een woning kan zowel een woonhuis als een woonwagen, een woonschip, een tent of een vakantiehuis zijn. Ook de afwezigheid van de bewoner door bijvoorbeeld een vakantie of een ziekenhuisopname leidt niet tot het verlies van status ‘woning’, aangezien de bewoningswil blijft bestaan. Ook de trap en de kelder behoren tot de woning. Daarin tegen geldt dit niet voor trappen en portalen die voor gemeenschappelijk gebruik zijn, zoals bij een flat of een portiekwoning. Zij vallen niet onder het begrip ‘woning’.³⁰

Door de jaren heen heeft de Hoge Raad de ruimtes die als woning zijn benoemd in de Memorie van Toelichting bevestigd. Daar is ook nog een hotelkamer bij gekomen (HR 24 mei 1984 DD 84.457), mits hij ook daadwerkelijk zodanig wordt gebruikt. Strafrechtelijk gaat het bij een woning niet om eigendom of bezit, maar bescherming van privé-huiselijk leven. De rechtmatigheid van het verblijf,

³⁰ Memorie van Toelichting, Tweede kamer 1984-1985, 19 073, nr 1-3.

de duur van het verblijf, de bestemming van de plaats hoeven niet van invloed te zijn. Het gebruik van de plaats is beslissend.³¹

De bewoner

Het betreden van een woning is primair niet toegestaan zonder toestemming van de bewoner. De vereisten in de Awbi zijn van toepassing indien de bewoner geen toestemming heeft verleend. Maar wie is de bewoner? Primair zou gedacht kunnen worden aan de eigenaar of de huurder van de woning. In de strekking van de Awbi wordt de bewoner van een woning ruimer geïnterpreteerd. Ook hier is weer het criterium dat de bewoner degene is van wie het privé-huiselijke leven zich daar afspeelt. Dit kunnen meerdere personen zijn. Ieder lid van het huishouden mag de toegang tot de woning weigeren, mits er van degene inzicht in de situatie mag worden verwacht (bijvoorbeeld minderjarigen). Indien de bewoner afwezig is en een ander op zijn woning laat passen, is deze persoon bevoegd om namens de bewoner wel of geen toestemming te verlenen. Artikel 370 van het Wetboek van Strafrecht (onrechtmatig binnentreden) spreekt over “*vanwege de rechthebbende*”. Hieruit is op te maken dat ook een ander namens de bewoner de toestemming kan verlenen of weigeren. Diegene die de deur opent wordt geacht de bewoner te zijn tot het tegendeel is bewezen.

4.2 Wat zijn de voorwaarden voor het binnentreden van de woning?

Bij een redelijk vermoeden (verdenking) mag een opsporingsambtenaar op grond van artikel 9 Opiumwet iedere plaats betreden. Hieronder valt ook een woning. In artikel 9 van de Opiumwet wordt niet letterlijk gesproken over het binnentreden zoals in artikel 55 en 96 van het Wetboek van Strafvordering. Artikel 9 spreekt over de toegang tot plaatsen. Juridisch gezien heeft het dezelfde betekenis.³² Door de grondrechtelijke bescherming van een woning mag een opsporingsambtenaar primair niet op eigen initiatief een woning betreden zonder de toestemming van de bewoner. Het is zelfs strafbaar. Op grond van artikel 138 van het Wetboek van Strafrecht is het strafbaar als opsporingsambtenaar onrechtmatig een woning betreedt.

Wat wordt verstaan onder het betreden van een woning? Binnentreden is het fysiek naar binnen gaan. Dit werd ter discussie gesteld bij de Hoge Raad. In het Arm-arrest³³ was het volgende aan de orde:

³¹ C.P.M. Cleiren & J.F. Nijboer, *Tekst en Commentaar Strafvordering*, Kluwer 2009, p.2461

³² Mevis, P.A.M., *Binnen zonder kloppen*, Gouda Quint BV 1989, p.20

³³ HR 7 februari 1956, NJ 1956, 147.

De politie wilde een man in zijn woning aanhouden voor het plegen van een strafbaar feit. De voordeur werd geopend door de echtgenote en de politieagenten kregen van de vrouw toestemming de woning binnen te gaan. Eenmaal in de woning gebiedt de man dat zij de woning moeten verlaten. Hier moesten zij gehoor aangeven, aangezien zij niet over een machtiging beschikten. Tevens plegen zij een strafbaar feit, indien zij niet de woning verlaten (ambtelijke huisvredebreuk art. 370 Sr). Toen zij eenmaal buiten de woning waren, kwam de man in kwestie in de deuropening staan en begon te schelden tegen de politieagenten. De politieagenten pakten de man vast en trokken hem naar buiten, waarna hij werd aangehouden. Door de man vast te pakken, zijn de politieagenten met één arm in de woning geweest. De verdediging omschreef dit als binnentreden in de woning.

De Hoge Raad(HR) was het daar mee eens. *“dat op zichzelf reeds de onderhavige handeling, het beetpakken ter arrestatie binnen de feitelijke begrenzing van het huis, is een handeling, die geëigend is den binnen die grenzen te eerbiedingen vrede te schenden”*. Volgens Mevis wordt hier mee bedoeld dat het naar binnen steken van de arm gelijk staat aan het binnentreden van de woning. Het voorbijgaan aan de feitelijke begrenzing van de woning is binnentreden, aldus de HR.³⁴

In de Memorie van antwoord bij de Algemene wet op binnentreden stellen de Ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken dat er sprake is van binnentreden als de ambtenaar geheel of gedeeltelijk in de woning of met geweld toegang tot de woning verschaft.³⁵ Het wel of niet voorbijgaan aan de feitelijke begrenzing om te bepalen of er sprake is van binnentreden blijkt ook uit het een uitspraak van het gerechtshof in Arnhem.³⁶ Daar had de politie een MMA-melding gekregen dat er in een bepaalde woning een illegale hennepkwekerij zou bevinden. De politie vroeg naar aanleiding van de melding aan het energiebedrijf een warmtemeting uit te voeren. Dit leverde onvoldoende verdenking op. Bij de woning zagen de politieagenten op het dak een kantelraam openstaan. Zij besloten op grond van artikel 9 lid 1 onder B van de Opiumwet op het dak te klimmen en door het geopende raam te kijken. Daar zagen zij materiaal behorende bij een hennepkwekerij. Korte tijd later betraden zij de woning met een machtiging tot binnentreden. Het gerechtshof oordeelde dat met het op het dak klimmen er geen sprake was van betreden van de woning en dit niet onrechtmatig was.

Wel of geen toestemming

Zoals eerder genoemd, kan de toestemming worden verleend door de bewoner of één van de bewoners, maar ook door een ander namens de bewoner, bijvoorbeeld de oppas of een logee.

³⁴ Idem 32

³⁵ Idem 32

³⁶ Gerechtshof Arnhem, 4 maart 2011, BP6983

Andersom kan de toestemming ook door een medebewoner weer worden ingetrokken zoals bij het Arm-arrest. Zonder machtiging moet de woning dan ook weer worden verlaten. De toestemming van de bewoner moet voor de politieagent duidelijk zijn. Er mag geen twijfel bestaan over wat de bewoner bedoelt. De toestemming moet uitdrukkelijk zijn. Een open deur of 'wie zwijgt stemt toe' is geen toestemming. Daarentegen is een handgebaar of een ander gebaar dat er duidelijk uitziet als een uitnodiging wel voldoende. Als laatste moet de toestemming wel vrijwillig zijn. Er mag geen sprak zijn van dwang.³⁷

4.4 Samenvatting

In dit hoofdstuk is gekeken naar het binnentreden in de woning. Strafrechtelijk gezien is een woning meer dan wat in het maatschappelijk verkeer onder een woning wordt verstaan. Het gaat om het gebruik. Een tent, een caravan en een hotelkamer kunnen ook als woning worden aangemerkt, mits ze dat moment als dusdanig worden gebruikt. In verschillende wetgeving, zoals het wetboek van Strafvordering, staat dat de opsporingsambtenaar onder voorwaarde alle plaatsen, waaronder een woning, mag betreden. Deze bevoegdheid staat ook in bijzondere wetgeving zoals de Opiumwet. Door de grondrechtelijk bescherming van de persoonlijke levenssfeer stelt de Grondwet dat er aanvullende eisen worden gesteld aan het betreden van een woning zonder toestemming van de bewoner. Deze aanvullende eisen zijn uitgewerkt in de Algemene wet binnentreden. Er is sprake van binnentreden, zodra de politie de feitelijke begrenzing van de woning overschrijdt. Zelfs al is het maar met een arm of een been. Op het dak klimmen en naar binnen kijken, levert geen binnentreden op, aldus de Hoge Raad.

Geconcludeerd kan worden dat het antwoord op deelvraag drie is: indien een pand gebruikt wordt als woning, het een woning is. De Algemene wet binnentreden is dan van toepassing, indien de politie van één van zijn bevoegdheden gebruik wil maken om de woning te betreden zonder toestemming van de bewoner.

³⁷ Politiekennisnet, link Stapel & de Koning. Interne politiesite met politie gerelateerde wetgeving en bespreking, bespreking artikel 1 lid 4 Algemene wet op binnentreden.

Hoofdstuk 5 Analyse van de huidige werkinstructie bij een verdenking van een hennepkwekerij

In dit hoofdstuk worden de deelvragen 4 beantwoord. De bestaande werkinstructie gericht op het voortraject van een strafrechtelijk onderzoek naar een hennepkwekerij wordt beschreven en geanalyseerd.

5.1 Huidige werkinstructie bij verdenking hennepkwekerij

Voor de Nederlandse Nationale politie is er het Politie Kennisnet. Politie Kennisnet (PKN) is een digitale databank met informatie rondom alle aspecten van het politiewerk. Wanneer het gaat om een illegale hennepkwekerij zijn de werkinstructies voornamelijk gericht op de ontmanteling van de kwekerij nadat de woning is betreden. Dit zijn praktische werkinstructies met als doel het verzamelen van voldoende waarheidsvinding en het opmaken van een proces-verbaal.

Maar welke werkinstructie hanteert de politie bij de start van een strafrechtelijk onderzoek naar een hennepkwekerij? Inzake het voortraject van het strafrechtelijk onderzoek bestaat de werkinstructie uit een checklist. De punten op de checklist zijn bedoeld als hulpmiddel om de verdenking van een illegale hennepkwekerij sterker te maken. Op de checklist of formulier 'voorbereiding ruiming hennepkwekerij' staan een drie-tal groepen aspecten en één aanvullende opmerking.

Dit zijn:

- de voorverkenning
- informatie-inwinning
- verdachte
- opmerking houdbaarheidstermijn

Het formulier 'voorbereiding ruiming hennepkwekerij' is als bijlage 1 bij dit onderzoek gevoegd.

Voorverkenning

Nadat de politie informatie³⁸ heeft gekregen over de locatie van een hennepkwekerij, kan de politie een voorverkenning doen. Een voorverkenning houdt in dat de politie naar het betreffende pand gaat en de buitenzijde observeert. Dit gebeurt zonder dat de bewoner daar weet van heeft. Het betreffende pand wordt ook niet betreden. Op de checklist zijn aspecten opgesomd die de opsporingsambtenaar, vanaf de buitenzijde van het pand, waar zou kunnen nemen. Allereerst zijn

³⁸ De politie kan deze informatie over een hennepkwekerij binnen krijgen via een MMA-melding, maar ook via de CID of een getuige die zich meldt aan het politiebureau.

een aantal algemene aspecten zoals type woning/gebouw, adres en oppervlakte opgesomd. Tevens een aantal aspecten die niet specifiek gerelateerd zijn aan een hennepkwekerij, maar relevant zijn voor de politie als zij het pand daadwerkelijk willen betreden. Zoals de aanwezigheid van een camera, het aanwezig zijn van een hond en waar er feitelijk kan worden binnengedreden.

Vervolgens zijn er een aantal aspecten opgesomd die tijdens de voorverkenning indicatoren kunnen zijn voor een mogelijke hennepkwekerij. Concrete indicatoren als waarneembare hennepvlucht, gebrom van afzuiginstallaties, een warmtemeting en een netwerkmeting. Bij deze groep kan op het formulier door de opsporingsambtenaar alleen 'ja of nee' worden ingevuld en er is ruimte voor een nummer van een proces-verbaal. Bij het signaleren van één van deze aspecten zal er een proces-verbaal van bevindingen worden opgemaakt.

In deze werkinstructie bevat geen informatie over de vermelde indicatoren voor een hennepkwekerij. De aspecten die zijn opgesomd zijn goed, maar er is geen toelichting. Een voorbeeld van een indicator die een toelichting behoeft, is het ruiken van een hennepgeur. Indien de opsporingsambtenaar een wiet/hennep geur ruikt, zou het ook een onschuldige, toegestane plant kunnen zijn. De bodembedekker *Phuopsis stylosa*, een plant met geveerd blad en paarse bloemetjes³⁹ is één van de planten die een wiet/hennepgeur verspreidt.

Vervolgens de genoemde metingen. Deze metingen worden niet door de politie zelf gedaan, maar door een fraude-expert van de netwerkbeheerder. Hoe de uitkomst van de meting geïnterpreteerd moet worden en welke randvoorwaarden er zijn voor het uitvoeren van een meting, is niet terug te vinden in de checklist. In de checklist worden twee metingen genoemd, namelijk:

1. netwerkmeting
2. warmtemeting.

1. Een netwerkmeting is mogelijk op 2 verschillende manieren⁴⁰:

a. Bij een andere woning onder of naast de betreffende woning wordt gemeten hoeveel stroom er op dat moment wordt gebruikt. Bij een normaal huishouden fluctueert dat constant. Bij een hennepkwekerij is het verbruik constant hoog. Echter indien er wel een hennepkwekerij aanwezig is, maar de lampen en ventilatoren staan op dat moment uit, zal de meting niets uitwijzen.

³⁹ www.trouw.nl/tr/nl/4932/Tuinrubriek/article/detail/2960401/2011/10/09/Laat-de-tuin-geuren-naar-koek-citroen-drop-of-pindakaas.dhtml

⁴⁰ Wijkagent J. de Gast, werkzaam bij politie basiseenheid Noord van Politie-eenheid Rotterdam en taakaccenthouder Hennep.

b. Een andere mogelijkheid is een zogenaamde blokmeting. Gedurende een aantal dagen wordt het stroomverbruik gemeten voor een blok huizen. Bij een hennepkwekerij zal er gedurende 12-14 uur een continu, hoog verbruik worden gemeten.

2. Bij een warmtemeting, ook uitgevoerd door de netwerkbeheerder, wordt er gekeken of de woning op bepaalde plekken veel warmte uitstraalt. Van de meetapparatuur is af te lezen of er via kieren, ventilatieroosters, ramen of het dak veel warmte naar buiten te meten is. Daarnaast wordt als controle het temperatuurverschil tussen het betreffende pand en een ander soortgelijk pand gemeten. Als het verschil meer dan ongeveer 6 graden Celsius is, is dit een indicatie voor een mogelijke hennepkwekerij. Bij een vrijstaande woning is deze controle niet mogelijk. Er zijn geen vaste criteria hoeveel verschil in temperatuur er moet zijn.

Informatie-inwinning

Hier staat op het formulier een opsomming van computersystemen en ketenpartners die kunnen worden geraadpleegd. Computersystemen als: Gemeentelijke Basis Administratie (GBA) en het bedrijfsprocessensysteem van de politie (BVH). Ketenpartners als de gemeente, de woningbouwvereniging en de netwerkbeheerder.

Bij de informatie-inwinning is de startinformatie van belang. Waar komt de informatie vandaan? Komt het van een getuigeverklaring, de CID of van een MMA-melding? Indien er nog vragen zijn en het een getuigeverklaring betreft, kan de getuige eventueel nog aanvullend gehoord worden. Bij CID-informatie en een MMA-melding is dit niet mogelijk. De startinformatie moet worden geanalyseerd. Daarmee kan inzichtelijk worden gemaakt welke computersystemen geraadpleegd kunnen worden om de startinformatie te verifiëren. Als de MMA-melding bijvoorbeeld een kenteken van een voertuig bevat, kan de opsporingsambtenaar het computersysteem van het Rijks Dienst Wegverkeer (RDW) raadplegen voor de gegevens van de eigenaar van het voertuig. Vervolgens kan in het bedrijfsprocessensysteem van de politie (BVH) worden geraadpleegd of de auto bijvoorbeeld in het verleden door de politie is gecontroleerd met een andere bestuurder dan de eigenaar. Dit kan mogelijk informatie verschaffen over de bewoner(s) of gebruiker(s) van het betreffende pand waar volgens de melder zich een hennepkwekerij bevindt.

Verdachte

Bij dit stuk van de checklist worden de gegevens van de verdachte vermeld, indien deze bekend zijn bij de politie. Het gaat om gegevens als naam, adres, woonplaats, geboortedatum. Dit kan

bijvoorbeeld uit de MMA-melding komen. Ook het signalement van de verdachte, zijn antecedenten, drugsgebruik en voertuigen worden hier vermeld.

Deze informatie is van belang om twee redenen. Ten eerste voor de opsporingsambtenaren die daadwerkelijk gaan betreden. Voor de veiligheid van de politieagenten is het van belang dat zij zoveel mogelijk informatie hebben over de persoon die zijn daar mogelijk gaan aantreffen. Staat de verdachte bij de politie bekend als geweldpleger? Beoefent de verdachte bijvoorbeeld een vechtsport en heeft zich in het verleden fysiek verzet bij een aanhouding. Heeft de verdachte in het verleden wapens gehad? De informatie die voor het betreden van het pand bekend is, is bepalend voor de inzet van het aantal politieagenten om een zo veilig mogelijk situatie te creëren of behouden. Ten tweede indien de verdachte eerder een hennepkwekerij heeft gehad of antecedenten heeft op het gebied van de Opiumwet, levert dit een bedrage aan de verdenking⁴¹. Deze twee aspecten van de gegevens van de verdachte zijn niet terug te vinden in de checklist.

3. Onderaan het formulier staat een opmerking over een MMA. Het tijdsbestek tussen de anonieme melding en de dag dat de politie de woning of het pand binnentreedt, mag niet langer dan 1 maand zijn. Dit in verband met het “houdbaarheidstermijn”. De genoemde ‘houdbaarheidstermijn’ is terug te vinden in een uitspraak van de rechter in Den Haag⁴². In deze zaak was er een MMA-melding bij de politie binnengekomen betreffende een hennepkwekerij. De MMA-melding bevatte niet meer dan een locatie van de hennepkwekerij. Er werd een warmtemeting gedaan, maar er werden geen opvallende warmtebronnen waargenomen. Ook werd er door de politie geen hennepplucht geroken. Toch besloot de politie het pand te betreden. De MMA-melding was inmiddels vier maanden oud. De rechter stelde dat er onvoldoende sprake was van een verdenking om binnentreden te rechtvaardigen, mede door de tijd tussen de melding en het binnentreden.

In 2013 werd dit weer tegengesproken door het gerechtshof⁴³. In deze zaak was er ook sprake van een MMA-melding van een hennepkwekerij. De politie meende dat er alleen op basis van de MMA-melding van mening sprake was van een verdenking en betrad de woning. Ten tijde van het binnentreden was de MMA-melding 4 maanden oud. Het Hof oordeelde dat het binnentreden van de woning rechtmatig was ondanks het tijdsbestek tussen de melding en het binnentreden.

De waarschuwing voor ‘de houdbaarheidstermijn’ is hiermee gedateerd.

⁴¹ Hof Arnhem 14 juli 2010, LJN BN1670

⁴² Rb ’s Gravenhage 23 november 2011, LJN BU5525

⁴³ Hof ’s-Gravenhage 8 november 2013, niet gepubliceerd, rolnummer 22-005713-11. Vermeldt en beschreven in artikel: J.Baar, ‘Onrechtmatig en onterecht binnentreden’, Nederlandse Juristenblad, 21 februari 2014. Afl.7

5.2 Samenvatting

In antwoord op deelvraag vier bestaat de huidige werkinstructie, voor de start van een strafrechtelijk onderzoek naar een hennepkwekerij, binnen de politie uit een checklist. De checklist oftewel het formulier ‘voorbereiding ruiming hennepkwekerij’ bestaat uit een opsomming van aspecten die van belang zijn voor het verkrijgen van voldoende verdenking om op grond van artikel 9 lid 1 onder b van de Opiumwet een pand te kunnen betreden. De punten, die opgesomd zijn op de checklist, zijn verdeeld in drie groepen, namelijk: de voorverkenning, informatie-inwinning en de verdachte. Daarnaast is er nog een opmerking over de houdbaarheidstermijn van een MMA-melding. De genoemde punten in de voorverkenning zijn goed, maar missen aanvullende informatie. De aanvullende informatie zou de opsporingsambtenaar kunnen helpen de voorverkenning beter uit te voeren en hoe hij de indicatoren moet interpreteren.

De ‘informatie-inwinning’ is niet volledig. De verschillende computersystemen die de politie tot hun beschikking hebben staan erin vermeld, maar niet hoe deze bronnen het beste kunnen worden ingezet. Het onderzoek naar een hennepkwekerij begint met de startinformatie. Deze wordt niet vermeld. Er is ook geen vermelding over hoe deze informatie geanalyseerd kan worden en daarna geverifieerd.

De laatste groep aspecten onder de kop ‘verdachte’ bevat een opsomming van persoonsgegevens, het signalement en de antecedenten van de verdachte. Ook hier is geen toelichting bij. De beschikbare informatie over een verdachte kan een bijdrage leveren aan het creëren van een veilige werkomgeving van de politieagenten bij het betreden van het betreffende pand en een bijdrage leveren aan de verdenking.

De als laatste vermelde opmerking met betrekking tot de houdbaarheidstermijn van de MMA-melding is gedateerd. Volgens een uitspraak van het gerechtshof uit 2013 is het termijn tussen het ontvangen van de MMA-melding en het daadwerkelijk binnentreden van het pand niet van belang.

Geconcludeerd kan worden dat de huidige werkinstructie onvolledig is. Er is geen informatie over hoe de politieagent/opsporingsambtenaar gestructureerd concrete juiste informatie kan inwinnen. Daarnaast bevat de checklist geen informatie over de juridische waarde van de verschillende indicatoren. Er wordt geen verschil gemaakt in bijvoorbeeld dichte ramen en een netwerkmeting. De criteria voor een verdenking zijn niet helder omschreven. Doordat er geen vaste criteria of meetwaarden zijn, is de verdenking afhankelijk van het oordeel van een individuele politieagent.

Hoofdstuk 6 Aan welke vereisten moet een verdenking voldoen volgens de rechtspraak

In het vorige hoofdstuk is een analyse gemaakt van de huidige werkinstructie rondom een verdenking van een hennepkwekerij. In dit hoofdstuk zal worden gekeken naar de rechtspraak. Hoe oordeelt de rechter over het politieonderzoek bij de verdenking van een hennepkwekerij? In dit hoofdstuk zal het volgende worden onderzocht:

Aan welke vereisten moet een verdenking voldoen, volgens de jurisprudentie, als de startinformatie een MMA-melding was?

Van een 30-tal uitspraken is er een analyse gemaakt. Het zijn 6 arresten van de Hoge Raad, 8 arresten van de verschillende Gerechtshoven en 16 vonnissen van rechtbanken uit het hele land. De uitspraken zijn afkomstig van de website www.rechtspraak.nl. Bij het zoeken naar uitspraken zijn als trefwoorden MMA en hennepkwekerij gebruikt.⁴⁴

Bij het analyseren van de jurisprudentie zijn de volgende vragen gesteld:

1. Wanneer is een MMA-melding op zichzelf juridisch voldoende voor het rechtmatig binnentreden in een woning?
 - Welke elementen van een MMA-melding spelen een rol bij het kwalificeren van een strafrechtelijke verdenking op grond van de Opiumwet, artikel 9 lid 1 onder b?
 - Hierbij wil ik gebruik maken van de 7 gouden W's. De 7 gouden W's worden door de politie opgemaakt om een proces-verbaal zo volledig en objectief mogelijk op te maken. De 7 gouden W's zijn: wie, wat, waar, waarmee, waarom, wanneer en welke wijze.
2. Als de rechter de MMA-melding onvoldoende acht, welke door de politie verrichte onderzoeken geven voldoende tactische aanwijzingen die leiden tot een strafrechtelijke verdenking?
 - Welke onderzoeken zijn door de politie aanvullend verricht en welke bijdrage hebben de onderzoeken aan de strafrechtelijke verdenking?
3. Zijn er nog andere aspecten die worden benoemd door de rechter met betrekking tot de strafrechtelijke verdenking?

⁴⁴ Indien de uitspraak een profijtontneming betrof, is deze uitgesloten van de selectie van de door mij geselecteerde uitspraken.

6.1 Matrix.

Op pagina 40 en 41 staat een matrix van een 30-tal gerechtelijke uitspraken. Met deze matrix wil ik inzicht krijgen in het oordeel van de rechter met betrekking tot de verdenking. Als de startinformatie een MMA-melding is, wanneer vinden de rechters van de Hoge Raad, het gerechtshof en de rechters in eerste aanleg dat er sprake is van een verdenking. In de uitspraken is naar twee groepen elementen gekeken, namelijk: de MMA-melding en het politieonderzoek. Vervolgens de oordeel van de rechter met betrekking tot de verdenking.

Allereerst is bij de MMA-melding gekeken naar de inhoud van de MMA-melding. De volgende aspecten zijn benoemd:

- **Locatie:** wordt in de MMA-melding het adres van de hennepkwekerij genoemd, mogelijk een specifieke(sp) locatie in het pand;
- **Naam:** Wordt de naam van de verdachte genoemd in de MMA-melding;
- **Tijd:** Geeft de melder van de MMA-melding aan hoe lang in het betreffende pand er zich een illegale kwekerij bevindt;
- **Hoeveel:** Geeft de melder van de MMA-melding aan hoeveel planten of bijvoorbeeld hoeveel kilo hennep toppen er in het betreffende pand aanwezig zijn;
- **Feit:** Wordt er in de MMA-melding benoemd dat het een hennepkwekerij betreft;
- **Bijzonderheden:** is er door de melder specifieke informatie waargenomen zoals hennepgeur of beslagen ramen.

Bij de politieonderzoeken is aangegeven welke aspecten zijn waargenomen bij de voorverkenning, indien deze heeft plaatsgevonden. Vervolgens welke computersystemen zijn geraadpleegd en verdere bijzonderheden. In de huidige werkinstructie (zie hoofdstuk 5) staan onder anderen dezelfde indicatoren waar bij de voorverkenning naar gekeken naar worden. Ook de computersystemen die staan genoemd in de werkinstructie onder de kop 'informatie-inwinning' zijn terug te vinden in de matrix. Het zijn concrete indicatoren voor een hennepkwekerij. Een verdenking moet bestaan uit concrete feiten en omstandigheden⁴⁵ zodat de rechter de objectiviteit kan toetsen. De analyse zal uitwijzen hoeveel feiten en omstandigheden er volgende verschillende rechters voldoende is voor een verdenking.

⁴⁵ Zie hoofdstuk 3

Zowel voor de inhoud van de MMA-melding als voor de voorverkenning van het politieonderzoek is de volgende nummering gehanteerd. De volgorde in de nummering is willekeurig:

1. = Beslagen ramen
2. = Hoorbare ventilatoren
3. = Waarneembare hennepgeur
4. = Dichte gordijnen of afgeplakte ramen
5. = Warmtemeting
6. = Netwerkmeting

6 (blok) = bloknetwerkmeting, zie 5.1

(neg) = wel uitgevoerd, maar zonder resultaat

(sp) = specifiek

VE = verdachte

OW = Opiumwet

Geraadpleegde computersystemen:

GBA = Gemeentelijk Basis Administratie

RDW = Rijks Dienst Wegverkeer

KvK = Kamer van Koophandel

BVH = Basis Voorziening Handhaving, het bedrijfsprocessensysteem van de politie

[illegible]

Politieonderzoeken		voorverkenning ter plaatse		systemen		bijzonderheden		oordeel rechter
1	geen	onbekend				was spoed		onrechtmatig, alleen MMA voldoende
2	1 en 2	onbekend						rechtmatig MMA plus voorverkenning
3	geen	onbekend						rechtmatig, 2 x MMA voldoende
4	geen	BVH: eerder kwekerij				HOvJ was niet bekend met info BVH		MMA & BVH -> rechtmatig, machtiging Awbi onterecht uitgeschreven
5	auto op naam VE	GBA/RDW/kadaster				info uit ander onderzoek		rechtmatig
6	2 en 4	onbekend				geen Awbi-machtiging		info -> rechtmatig / HR = woning -> geen Awbi -> onr.
7	5 en 6 (blok)	onbekend				wantemeting 2 woningen		rechtmatig MMA plus voorverkenning
8	3 en 5	KvK						rechtmatig MMA plus voorverkenning
9	1 en 4 (buren 3)	GBA						rechtmatig MMA plus voorverkenning
10	5 (neg.), 4, 1,	onbekend				op dak door raam slangen zichtbaar		rechtmatig MMA plus voorverkenning
11	5	onbekend						rechtmatig MMA plus voorverkenning
12	geen	onbekend				politie aangebeld en gevraagd na cautie		rechtmatig
13	geen	BVH: eerder kwekerij						rechtmatig MMA plus antecedenen
14	5 (neg)	onbekend				1ste x politie aangebeld, toegang geweigerd		onrechtmatig
15	6	onbekend				constant stroomverbruik 24 u pd		rechtmatig MMA plus voorverkenning
16	5	GBA				VE eerdere overtredingen OW		rechtmatig MMA plus voorverkenning
17	geen	GBA/BVH				VE sepot OW		info -> onrechtmatig, rechtmatig door toestemming
18	6 (blok)	onbekend						rechtmatig MMA plus voorverkenning
19	geen	GBA				eerdere MMA, onderzoek woning neg.		onrechtmatig, alleen MMA onvoldoende
20	3, 6	onbekend				in woning kwekerij zonder planten		onrechtmatig, MMA geen eigen waarn. Netwerkmeting constant
21	geen	BVH				VE 3 jaar eerder gecon., riekte naar hennep		rechtmatig MMA al voldoende
22	5 (neg.)	onbekend				instap 4 mnd na MMA		onrechtmatig, alleen MMA onvoldoende
23	2	onbekend				geen sneeuw op dak		rechtmatig MMA plus voorverkenning
24	4	onbekend						onrechtmatig
25	6, 5 (pand ernaast)	onbekend				wijkagent info kwekerij pand ernaast		rechtmatig MMA plus voorverkenning
26	geen	GBA/BVH				VE eerdere overtredingen OW		rechtmatig MMA plus antecedenen
27	onbekend	onbekend				telefoon tap + observatie		geen vermelding over verdenking
28	geen	onbekend				machtiging Awbi alleen op MMA		rechtmatig, tp door brievenbus gekeken voor binnentreden
29	onbekend	onbekend				bij aankomst pand deur geopend door VE		geen vermelding over verdenking alleen de toestemming
30	6 (blok)	onbekend						onrechtmatig MMA plus voorverkenning

6.2 De jurisprudentie -analyse

Bij het analyseren van de jurisprudentie zijn er 3 verschillende soorten verdenkingen van een hennepkwekerij naar voren gekomen. Dit zijn:

1. een MMA-melding zonder aanvullende onderzoek of bevindingen⁴⁶
2. een MMA-melding met daarbij aanvullende informatie computersystemen
3. een MMA-melding met daarbij een voorverkenning

De analyse begon met de zaken waarbij de verdenking alleen gebaseerd was op een MMA-melding. Uit de analyse bleek dat niet alle rechters van mening waren dat alleen een MMA-melding voldoende kon zijn voor een verdenking. Hierbij is de motivatie van de verschillende instituten belicht. Vervolgens is gekeken de hoeveelheid aanvullende informatie die nodig was voor een positief oordeel van de rechters van zowel de Hoge Raad, het gerechtshof als de Rechtbanken. Als laatste is gekeken naar de zaken waarbij er een voorverkenning heeft plaatsgevonden. Wat is het verschil met de zaken waarbij de politie de woning had binnengetroten zonder een voorverkenning of aanvullende informatie?

Bij alle drie de varianten wordt aangegeven hoeveel zaken het betreft en welke zaken opvallend zijn.

1. Binnentreden alleen op MMA-melding

Bij 6 van de 30 zaken bestond de verdenking alleen uit informatie van de MMA-melding, te weten:

- drie zaken bij de Hoge Raad⁴⁷
- één zaak bij het gerechtshof⁴⁸
- twee zaken bij de rechtbank⁴⁹

In de lagere rechtbanken is het binnentreden op grond van de Opiumwet alleen op basis van een MMA-melding geen enkele keer rechtmatig bevonden. Wel bij het gerechtshof en de Hoge Raad. Uit één van de arresten van de Hoge Raad 2008⁵⁰ bleek dat er in de betreffende zaak een MMA-melding was van een hennepkwekerij in de woning. De MMA-melding was zeer gedetailleerd. Volgens de melder zou er ook vanuit deze woning drugs worden gedeald. Tevens zou er een

⁴⁶ Op het moment dat de politie een MMA-melding binnen krijgt, wordt direct in het bedrijfsprocessensysteem (BVH) van de politie gekeken. In BVH staat alle personen die contact hebben gehad met de politie. Indien een persoon bijvoorbeeld betrokken is geweest bij een aanrijding of een getuigenverklaring heeft afgelegd, staat hij in BVH. In BVH worden ook processen-verbaal opgemaakt nadat een strafbaar feit is gepleegd. Indien in de matrix bij systemen 'onbekend' staat, is er vermoedelijk wel gekeken in BHV, maar is er geen relevante informatie gevonden.

⁴⁷ HR 1 oktober 2013, LJN 11/04479 en HR 12 januari 2010 en HR 11 maart 2008, LJN BC1367

⁴⁸ Hof Arnhem, 27 april 2010, LJN BQM2531

⁴⁹ Rb Assen 13 november 2012, LJN BY3515 en Rb 's-Gravenhage 23 november 2011, LJN BU5525

⁵⁰ HR 11 maart 2008, LJN BC1367

voorraad drugs en wapens in de woning aanwezig zijn. Onder de bank zou zich een brandkast bevinden met geld en de auto van de verdachte werd beschreven. In deze zaak bestond de voorverkenning van de politie alleen uit het constateren dat de, in de MMA-melding omschreven auto, daadwerkelijk voor de woning stond. Door de informatie die de melder had gegeven, konden de persoonsgegevens van de bewoners cq eigenaren worden achterhaald. In deze zaak stelde de rechters dat een verdenking kon worden aangenomen op basis van een anonieme melding, aangezien de MMA-melding zeer gedetailleerd was.

M.J. Borgers, hoogleraar Strafrecht op de Vrije Universiteit te Amsterdam, stelt in zijn annotatie van deze zaak dat het baseren van een verdenking louter op een MMA-melding voornamelijk afhankelijk is van de inhoud van de melding. In deze zaak was de informatie zeer concreet en gedetailleerd. De Hoge Raad week in deze zaak af van eerdere uitspraken. Toch stelt Borgers dat door de lagere rechters de regel wordt gehanteerd dat een MMA-melding niet een voldoende verdenking oplevert dat het binnentreden op grond van artikel 9 van de Opiumwet rechtvaardigt. Er is dus een verschil in opvatting met als resultaat dat de lagere rechters terughoudender zijn in het aannemen van een verdenking. Borgers stelt dat er ten minste van de politie mag worden verwacht dat er een verificatie van de anonieme informatie door bijvoorbeeld het raadplegen van het bedrijfsprocessensysteem en/of een voorverkenning. Een verdenking gebaseerd op één enkele MMA-melding is mogelijk mits deze zeer gedetailleerd is en concreet.⁵¹

Een verdenking alleen baseren op een MMA-melding komt ook tot uiting in een arrest van het gerechtshof in 2010⁵² In deze zaak was er een MMA-melding van een hennepkwekerij in twee woningen. Volgens de melder werken de bewoners van beide woningen samen. De melder kon gedetailleerd aangeven hoeveel planten er in de beide woningen stonden en de locatie van de kwekerijen in de woningen, namelijk op zolder. Als laatste stonden ook de gegevens van de beide bewoners in de melding. Op basis van deze informatie werd er door een hulp Officier van Justitie een Awbi-machtiging afgegeven om de beide woningen binnen te treden. Na het aanbellen bij de woning werd de deur geopend door de medeverdachte. De politie deelde de medeverdachte de cautie⁵³ mede en vroeg of er zich in de woning een wietplantage bevond. De medeverdachte antwoordde bevestigend en gaf de politie toestemming de woning te betreden.

Het Hof stelde het volgende:

“Bij de beoordeling moet worden vooropgesteld dat het gebruik van MMA-meldingen als startinformatie voor een opsporingsonderzoek in de rechtspraak in het algemeen pleegt te worden

⁵¹ M.J. Bogers, Annotatie bij HR 11 maart 2008, LJN BC1367.

⁵² Hof Arnhem 27 april 2010, LJN BM2531

⁵³ De cautie is het zwijgrecht van de verdachte. Artikel 29 lid 2 Sv

aanvaard. Het antwoord op de vraag of een (enkele) MMA-melding op zich, zonder verificatie, voldoende grond voor verdenking kan opleveren, lijkt met minder zekerheid te kunnen worden voorspeld. Daarbij zal het aankomen op de omstandigheden van het geval, zoals de specificiteit van de inhoud van de melding. In het onderhavige geval meende brigadier [verbalisant] klaarblijkelijk op basis van de MMA-melding met een verdachte van doen te hebben toen [medeverdachte 2] de deur opende - hij gaf haar immers meteen de cautie⁵⁴. De vraag of [verbalisant] het daarmee bij het rechte eind had, kan naar het oordeel van het hof echter in het midden blijven. Na die cautie deelde [medeverdachte 2] immers direct mede dat [verbalisant] verdenking terecht was."

Het Hof volgt in zijn beoordeling hier de lijn van de Hoge Raad. De MMA-melding was concreet en gedetailleerd. Echter heeft het Hof, door de bekentenis van de medeverdachte, niet aangegeven of er sprake was van een verdenking voor de aankomst bij de woning. In een recenter arrest bevestigt de Hoge Raad⁵⁵ dat de informatie uit een concrete en gedetailleerde MMA-melding voldoende aanleiding voor een verdenking. De eerste maal dat deze zaak bij de Hoge Raad kwam, stelde de Hoge Raad dat de informatie tenminste geverifieerd had moeten zijn, omdat hij niet concreet en gedetailleerd genoeg was. De tweede maal dat deze zaak bij de Hoge Raad kwam, nadat de verdachte wederom in cassatie was gegaan, werd het hoger beroep door de Hoge Raad verworpen. In de motivering stond het volgende:

"Het hof heeft concreter dan in zijn eerste arrest aangegeven waarom deze MMA-melding voldoende grond opleverde om zich toegang te verschaffen tot het 'getipte' pand. Anders dan in de eerdere uitspraak en anders dan de stellers van het middel menen, heeft het Hof het achterwege laten van nader onderzoek niet gekoppeld aan de omstandigheid dat spoed geboden was. Het oordeel van het Hof dat erop neerkomt dat de in de MMA-melding vervatte gegevens voldoende concreet en specifiek waren om het in art. 9 Opiumwet bedoelde vermoeden op te leveren op grond waarvan een machtiging tot binnentreden mocht worden verstrekt, mede vanwege de loskoppeling van specificiteit van informatie en spoedeisendheid van optreden, niet blijkt van een onjuiste rechtsopvatting".

Wel geeft zowel het Hof als de Hoge Raad aan dat verificatie van de MMA-melding te allen tijde de voorkeur verdient.

Bij de rechtbank is er duidelijk meer terughoudendheid. In een vonnis uit 2012⁵⁶ vond de rechter een MMA-melding niet voldoende voor een verdenking. In deze zaak was de melding dat op een boerderij op zolder een hennepkwekerij was. De bewoners leefden, volgens de melder, in luxe

⁵⁴ De cautie is het zwijgrecht van de verdachte op grond van artikel 29 van het wetboek van Strafvordering

⁵⁵ HR 13 juli 2010, LJN BM2490 en HR 1 oktober 2013, LJN 11/04479 (zelfde zaak)

⁵⁶ Rb Assen 13 november 2012, LJN BY3515

zonder betaalde baan. De namen van de bewoners werden gegeven en het volgende tijdstip dat er zou worden geoogst. Tevens meldde de melder dat de politie eerder een controle had gedaan in de woning maar niets had aangetroffen. Uit het bedrijfsprocessensysteem van de politie(BVH) bleek de informatie te kloppen dat er eerdere een MMA-melding was geweest op het betreffende adres. In de woning werd toen door de politie niets aangetroffen. De rechter vond de melding onvoldoende concreet en niet genoegzaam getoetst. De melding leverde op zichzelf, volgens de rechter, geen verdenking op zoals genoemd in artikel 9 van de Opiumwet. Het binnentreden werd onrechtmatig bevonden.

Opmerkelijk is wel de auteur van Tekst & Commentaar (2012)⁵⁷ stelt een anonieme melding zonder nader onderzoek of verificatie geen redelijk vermoeden oplevert. Daarbij wordt gerefereerd aan het arrest van het Hof⁵⁸. In dit arrest had de politie in een loods binnengetreten op grond van artikel 9 lid 1 onder b van de Opiumwet. In de loods werd een hennepkwekerij aangetroffen. Het redelijk vermoeden om de loods te betreden bestond louter alleen uit een MMA-melding. De inhoud, concreetheid of gedetailleerdheid staan niet vermeld in het arrest. Het Hof stelde dat het betreden van de loods onrechtmatig was wegens onvoldoende redelijk vermoeden.

Geconcludeerd kan worden dat een verdenking met alleen informatie uit een MMA-melding mogelijk is, zolang de MMA-melding concreet en zeer gedetailleerd is. De Hoge Raad en het gerechtshof geven wel aan dat het de voorkeur verdient dat de informatie uit een MMA-melding ten minste wordt geverifieerd. Aangezien de rechtbank in eerste aanleg hier terughoudender is en dit niet accepteert, zal een hoger beroep altijd noodzakelijk zijn.

2. Binnentreden met een MMA-melding en aanvullende informatie uit computersystemen.

Bij vijf uitspraken (zowel de rechtbank, gerechtshof als de Hoge Raad) was er naast de MMA-melding informatie uit BVH dat de verdachte eerder met de politie in aanraking was geweest in verband met de Opiumwet, maar er was geen voorverkenning gedaan. De verdenking bestond dan uit de MMA-melding plus informatie uit BVH over bijvoorbeeld een eerdere kwekerij. In de uitspraken werd niet vermeld of de verdachte destijds daarvoor was veroordeeld. Zowel de Hoge Raad⁵⁹, het gerechtshof⁶⁰ als een rechtbank⁶¹ stellen dat er sprake is van een verdenking. Bij alle vier de uitspraken was de MMA-melding vrij gedetailleerd of er waren meerdere meldingen gedaan. In een uitspraak van de

⁵⁷ C. Cleiren en J.F. Nijboer, *Tekst en commentaar strafrecht*, Kluwer 2012

⁵⁸ Hof 's-Hertogenbosch, 7 februari 2008, LJN BC3646

⁵⁹ HR 30 juni 2009, LJN BI3875

⁶⁰ Hof Arnhem 14 juli 2010, LJN BN1670

⁶¹ RB Arnhem 2 mei 2012, LJN BW4678 en Rb Zwolle 29 april 2010, LJN BM 6404

rechtbank Zeeland-West-Brabant⁶² was de MMA-melding vrij beperkt. In deze zaak bestond de MMA-melding alleen uit de informatie over de locatie van een hennepkwekerij, namelijk op de zolder van een woning. Uit onderzoek in de verschillende computersystemen bleek er tegen de bewoner van de betreffende woning al eerder een proces-verbaal te zijn opgemaakt in verband met de Opiumwet. Echter werd de zaak door de Officier van Justitie geseponeerd. In deze zaak stelde zowel de Officier van Justitie als de advocaat van de verdachte dat er sprake was van een onvoldoende verdenking en daarmee een onrechtmatig binnentreden. De rechtbank was het eens met de Officier van Justitie en de advocaat dat er geen sprake was van redelijk vermoeden van schuld. De MMA-melding was niet concreet en gedetailleerd genoeg. Echter had de opsporingsambtenaar aan de bewoner gevraagd of hij zijn woning mocht betreden. De bewoner stemde in waardoor het binnentreden rechtmatig werd bevonden.

Geconcludeerd kan worden dat, indien er naast een concrete en gedetailleerde MMA-melding de betreffende verdachte antecedenten heeft op het gebied van de Opiumwet, niet alleen de Hoge Raad en het gerechtshof vinden dat er voldoende sprake is van een verdenking, maar ook de rechtbank in eerste aanleg. Dit is niet het geval als de MMA-melding beperkte informatie geeft. Dit geeft het belang aan van het bevragen van de computersystemen over de verdachte. De huidige werkinstructie vermeldt wel het vermelden van de gegevens van de verdachte, maar niet het belang ervan.

3. Binnentreden met MMA-melding en voorverkenning

Bij 13 uitspraken⁶³ (van zowel de Hoge Raad, het gerechtshof als verschillende rechtbanken) waar na ontvangst van de MMA-melding, een voorverkenning⁶⁴ door de politie had plaatsgevonden, stelde de rechter dat in 12 zaken er sprake was van een verdenking. Het binnentreden werd dan ook rechtmatig bevonden. In deze zaken was de MMA-melding vrij summier. Meestal bestond de melding alleen uit het benoemen van het pand of de woning waar de hennepkwekerij zich vermoedelijk bevond. Bij de uitgevoerde voorverkenning werden verschillende aspecten waargenomen aan de buitenzijde van de woning. Aspecten als dicht geplakte ramen of dichte

⁶² Rb Zeeland-West-Brabant 12 oktober 2013, LJN BZ7776

⁶³ HR 21 december 2010, LJN BN7754 en HR 19 juni 2001, LJN AB2202

Hof 's-Hertogenbosch 24 oktober 2012, LJN BY2954, Hof 's-Gravenhage 8 oktober 2012, LJN BY1949, Hof 's-Gravenhage 2 augustus 2012, LJN BX4030, Hof Arnhem 4 maart 2011, LJN BP6983 en Hof Arnhem 20 april 2011, LJN BQ2028

Rb Limburg 15 oktober 2013, LJN 7759, Rb Limburg 22 oktober 2013, LJN 7943, Rb Limburg 5 maart 2013, LJN BZ3460, Rb Haarlem 10 februari 2011, LJN BP7314, Rb Arnhem 11 mei 2010, LJN BM4036 en Rb Maastricht 20 december 2007, LJN BC1020

⁶⁴ Zie hoofdstuk 5

gordijnen, het zelf waarnemen van een hennepgeur, het horen van gebrom van de ventilatoren of het zien van beslagen ramen. De uitgevoerde netwerkmeting of warmtemeting werd uitgevoerd door de netwerkbeheerder. Bij twee uitspraken stelde de rechter dat er geen sprake was van voldoende verdenking op basis van een MMA-melding met een voorverkenning. In een zaak uit 2010⁶⁵ bestond de MMA-melding alleen uit het melden dat er op een bepaald adres een hennepkwekerij bevond. Een opsporingsambtenaar constateerde bij het pand zelf dat de gordijnen en de ramen op de bovenste etage gesloten waren en achter de gordijnen houten schoten waren geplaatst. Tijdens de voorverkenning kwam de verhuurder van de woning. De opsporingsambtenaar deelde zijn vermoedens met de verhuurder en vroeg hem de deur te openen. De verhuurder stemde in. In de hal van de woning werd geconstateerd dat er sprake was van een illegale stoomaansluiting. Vervolgens nam de opsporingsambtenaar telefonisch contact op met de verdachte tevens huurder van de woning. Hij deelde zijn vermoedens met de verdachte en vroeg toestemming de woning te betreden. De verdachte ging akkoord. Voor het betreden van de woning was er nog geen sprake van een verdenking van een hennepkwekerij. De opsporingsambtenaar had niet de verhuurder van de woning mogen vragen de deur te openen zonder toestemming van de bewoner. Hij had de hulp officier van Justitie om een Awbi-machtiging moeten vragen. Deze had hij echter niet gekregen, omdat er onvoldoende sprake was van een verdenking. Hierdoor was het binnentreden onrechtmatig.

In een zaak uit 2007⁶⁶ was er sprake van een MMA-melding over een hennepkwekerij in een woning. De inhoud van de MMA-melding stond niet in de gepubliceerde uitspraak. Als aanvullend onderzoek was er een netwerkmeting gedaan op de elektriciteitskabel van 8 huizen, een zogenaamde 'blok netwerkmeting'. Er was sprake van een verhoogd gebruik, vooral in de nachtelijke uren wat zou kunnen duiden op een hennepkwekerij, maar het was niet zichtbaar welk huis het betrof. De rechter stelde dat er onvoldoende sprake was van een verdenking en het binnentreden onrechtmatig was.

Geconcludeerd kan worden dat een MMA-melding met summiere informatie, maar aangevuld met een voorverkenning waar concrete informatie uit komt, voldoende is voor een verdenking om het binnentreden in een woning op grond van de Opiumwet te rechtvaardigen.

⁶⁵ Rb Alkmaar 7 oktober 2010, LJN BN9784

⁶⁶ RB Maastricht 20 december 2007, LJN BC1020

6.3 Samenvatting

Het is mogelijk dat alleen een MMA-melding een verdenking van een illegale hennepkwekerij oplevert. Dat blijkt uit het genoemde arrest van de Hoge Raad uit 2008 samen met de noot van M.J. Borgers. De MMA-melding moet wel concreet zijn en veel specifieke details bevatten. De rechters in eerste aanleg zijn wel terughoudender en stellen dat alleen een MMA-melding geen verdenking oplevert. Op deelvraag vijf kan worden geantwoord dat een concrete en gedetailleerde MMA-melding, waarbij informatie uit de MMA-melding geverifieerd is en de verdachte antecedenten heeft op het gebied van de Opiumwet, voldoende is voor een verdenking. Indien de verdachte geen antecedenten heeft of de MMA-melding is niet concreet en gedetailleerd, zal er een voorverkenning door de politie moeten plaatsvinden. Deze voorverkenning moet concrete informatie opleveren anders is er geen sprake van een verdenking en zal het binnentreden in de woning door de rechter onrechtmatig worden bevonden.

Hoofdstuk 7 Conclusie en aanbevelingen

In dit onderzoeksrapport is onderzoek gedaan naar het voortraject van een strafrechtelijk onderzoek naar een illegale hennepkwekerij met als startpunt een MMA-melding. In dit onderzoek zijn de hoofd- en deelvragen behandeld.

De hoofdvraag luidde: Welke adviezen kunnen aan de politie, op basis van de jurisprudentie, worden gegeven ter verbetering en verduidelijking van de werkinstructies gericht op strafrechtelijke verdenking in het voortraject van een politieonderzoek naar een illegale hennepkwekerij met als startpunt een MMA-melding, dit ter voorkoming van onrechtmatig binnentreden in een woning?

Om de hoofdvraag te beantwoorden zijn 5 deelvragen geformuleerd.

Deelvraag één (hoofdstuk twee) stelt de vraag wat de juridische grondslag van een MMA-melding is. De Hoge Raad heeft in meerdere arresten gesteld dat de grondslag voor het gebruik van anonieme informatie ligt in artikel 2 van de Politiewet 1993 (het huidige artikel 3 van de Politiewet 2012) en dat deze informatie gebruikt mag worden in een strafrechtelijk onderzoek.

Bij deelvraag twee (hoofdstuk drie) gaat het om de beantwoording van de vraag wat een strafrechtelijke verdenking is. Een strafrechtelijke verdenking vindt zijn grondslag in artikel 27 van het Wetboek van Strafvordering. Een verdenking moet concreet en objectief zijn. Daarnaast moet het gebaseerd zijn op feiten en omstandigheden.

In deelvraag drie (hoofdstuk vier) wordt behandeld wat er wordt verstaan onder het binnentreden van een woning. Strafrechtelijk is een woning meer dan wat in het maatschappelijk verkeer gezien wordt als een huis. De bebouwing is niet van belang, maar het feitelijk gebruik. Vervolgens is er gekeken naar het feitelijk binnentreden van een woning. Uit de Jurisprudentie blijkt dat de bebouwing de grens aangeeft. Met het passeren van de grens, is er sprake van binnentreden. Zodra de politie een woning wil betreden, is de Algemene wet binnentreden van toepassing.

In deelvraag vier (hoofdstuk vijf) is de huidige werkinstructie, voor het voortraject van een onderzoek naar een illegale hennepkwekerij onderzocht. De huidige werkinstructie bestaat uit een checklist. De checklist is een opsomming van aspecten die door de politie onderzocht dienen te worden. De aspecten zijn goed, maar onvolledig. De werkinstructie bevat geen informatie over hoe deze verschillende aspecten onderzocht dienen te worden. Het is van belang te weten hoe de resultaten van bijvoorbeeld de voorverkenning geïnterpreteerd moeten worden, om te komen tot voldoende verdenking. Daarbij is de juridische waarde van de verschillende aspecten niet terug te vinden in de werkinstructie. Uit de analyse van de jurisprudentie komt naar voren dat het belang van

bijvoorbeeld het opvragen van informatie over de verdachte een grote rol kan spelen in het verkrijgen van voldoende verdenking.

In deelvraag 5 (in hoofdstuk 6) wordt de vraag beantwoord aan welke eisen een verdenking van een hennepkwekerij moet voldoen volgens de jurisprudentie bij een MMA-melding. In beginsel is het belangrijk hoe specifiek en concreet de MMA-melding is. Indien de melding meerdere concrete details bevat, kan dit al een verdenking opleveren, al zijn de lagere rechters daar terughoudender in. Als de verdenking een concrete en gedetailleerde MMA-melding en antecedenten op het gebied van hennepkwekerijen bevat, wordt het binnentreden in de woning door zowel door de rechtbank, het gerechtshof als de Hoge Raad als rechtmatig beschouwd. Bij een MMA-melding waar een beperkt aantal details in worden vermeld, is een voorverkenning door de politie noodzakelijk. Het is van belang dat er tijdens de voorverkenning concrete en specifieke informatie wordt verzameld, zoals een warmtemeting en/of een netwerkmeting, bij voorkeur beide.

Als een onderzoek begint met een MMA-melding kan geconcludeerd worden, dat het begint met het analyseren van de inhoud. Van belang is de hoeveelheid concrete details die de melding bevat. Als deze details geverifieerd kunnen worden, maakt het de verdenking sterker. Des te minder details de melding bevat, des te meer onderzoek er door de politie zal moeten plaatsvinden. Door de weg naar een verdenking te structureren, hoop ik dat onrechtmatig binnentreden bij een hennepkwekerij voorkomen kan worden.

Nu komen we terug op de hoofdvraag:

Welke adviezen kunnen aan de politie, op basis van de jurisprudentie, worden gegeven ter verbetering en verduidelijking van de werkinstructies gericht op strafrechtelijke verdenking in het voortraject van een politieonderzoek naar een illegale hennepkwekerij in een woning met als startpunt een MMA-melding, ter voorkoming van onrechtmatig binnentreden?

Ik adviseer de huidige werkinstructie aan te passen. De punten op de checklist zijn benoemd, maar onvolledig en behoeven een toelichting. In de toelichting zal worden hoe de verschillende onderzoeken moeten worden uitgevoerd en de resultaten geïnterpreteerd dienen te worden. Een voorbeeld daarvan is het waarnemen van een hennepgeur wat ook een andere plant kan zijn. Alleen een toelichting bij de checklist is niet voldoende. Een toelichting laat de opsporingsambtenaar het onderzoek wel goed uitvoeren, maar geeft niet aan wanneer er sprake is van voldoende verdenking. Met de huidige werkinstructie is de interpretatie van de individuele opsporingsambtenaar bepalend. Daardoor ontstaat een risico op onrechtmatig binnentreden.

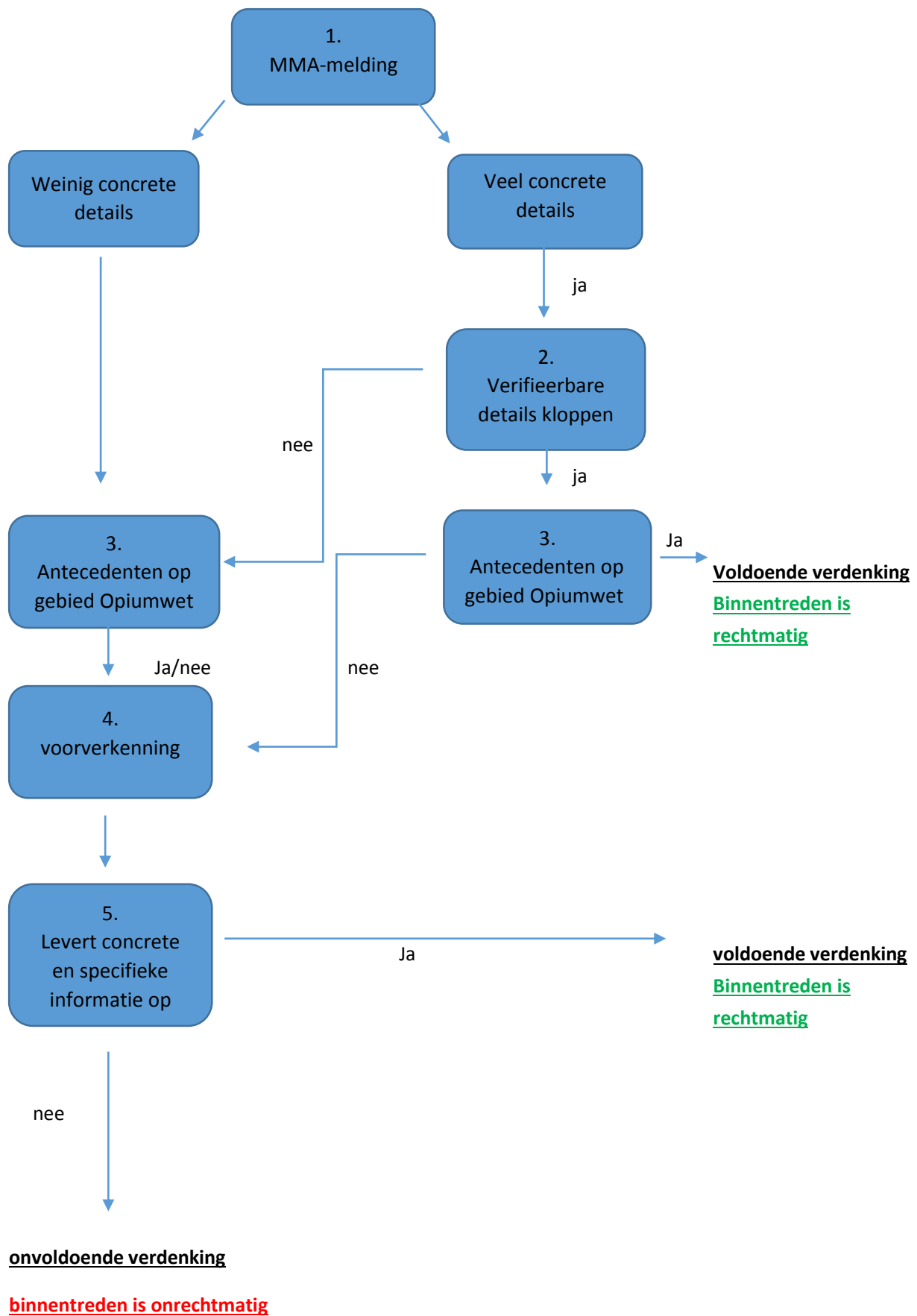
Het verkrijgen van een strafrechtelijke verdenking is inzichtelijk gemaakt aan de hand van een stroomschema. Bij het stroomschema is een toelichting opgesteld, waarin de volgende punten staan vermeld:

1. De MMA-melding
2. Verificatie van MMA-melding
3. Antecedenten
4. Voorverkenning
5. Concrete informatie uit voorverkenning

Alle punten zijn uitgewerkt in concrete vragen waarbij gebruik is gemaakt van de huidige werkinstructie, aangevuld met informatie waar de politieagent aandacht aan dient te schenken tijdens het onderzoek. Met behulp van het schema kan de opsporingsambtenaar zien, wanneer hij voldoende informatie heeft. De opsporingsambtenaar voldoet dan aan het criteria 'redelijk vermoeden' zoals genoemd in artikel 9 lid 1 sub b van de Opiumwet. Bij het hebben van een 'redelijk vermoeden' kan hij gebruik maken van zijn bevoegdheid om iedere plaats te betreden.

Met dit onderzoek wil ik een bijdrage leveren aan het voorkomen van onrechtmatig binnentreden op grond van de Opiumwet door de politie.

Stroomschema verdenking hennepkwekerij

Toelichting stroomschema verdenking hennepkwekerij

1. De MMA-melding:

- Bevat de MMA-melding voldoende informatie aan de hand van de 7 gouden W's?
- Staat er specifiek in vermeld waar in het pand de kwekerij bevindt?
- Staan er gegevens bij van de verdachte?
- Staat er extra informatie in vermeld zoals de gebruikte auto, wanneer er zal worden geoogst, ect.?

2. Verificatie van MMA-melding:

- Zijn de in de MMA-melding genoemde gegevens te verifiëren in systemen als BVH, GBA en RDW?

3. Antecedenten:

- Heeft de verdachte Opiumwet antecedenten?
- Zijn er in BVH eerdere registraties van een hennepkwekerij in het betreffende pand of is de genoemde verdachte eerder betrokken geweest bij een hennepkwekerij?

4. Voorverkenning

- Kunnen er bij het betreffende pand een aantal zaken worden waargenomen, zoals beslagen ramen, dichte of afgeplakte ramen.
- Het ruiken van een hennepgeur. Controleer hierbij de tuin van de betreffende woning en van de woningen ernaast. Er zijn een aantal legale planten die een hennepgeur verspreiden.
- Een netwerkmeting uitgevoerd door een fraude-expert van de netwerkbeheerder
- Een warmtemeting uitgevoerd door een fraude-expert van de netwerkbeheerder

5. Concrete informatie uit voorverkenning

- Netwerkmeting:
 - Bij een andere woning onder of naast de betreffende woning wordt gemeten hoeveel stroom er op dat moment wordt gebruikt. Bij een normaal huishouden fluctueert dat constant. Bij een hennepkwekerij is het verbruik constant hoog. Echter indien er wel een hennepkwekerij aanwezig is, maar de lampen en ventilatoren zijn op dat moment uit, zal de meting niets uitwijzen.
 - Een andere mogelijkheid is een zogenaamde blokmeting. Gedurende een aantal dagen wordt het stroomverbruik gemeten voor een blok huizen. Bij

een hennepkwekerij zal er gedurende 12-14 uur een continu, hoog verbruik worden gemeten.

- Een warmtemeting:
 - Door de netwerkbeheerder een warmtemeting worden gedaan. Bij een warmtemeting wordt er gekeken of de woning op bepaalde plekken veel warmte uitstraalt. Bijvoorbeeld door kieren, ventilatieroosters, een raam of het dak. Daarnaast wordt als controle het temperatuurverschil tussen het betreffende pand en een ander soortgelijk pand gemeten. Als het verschil meer dan ongeveer 6 graden Celsius is, is dit een indicatie voor een mogelijke hennepkwekerij. Let op, bij een vrijstaande woning is deze controle niet mogelijk.

Alle verworven informatie moet gedetailleerd worden beschreven in een proces-verbaal. Indien er onvoldoende concrete informatie uit de MMA-melding komt en er kan ter plaatse onvoldoende informatie worden verzameld vooral door de netwerkmeting en de warmtemeting, is er onvoldoende verdenking.

Het binnentreden in het betreffende pand is dan onrechtmatig. Dit leidt tot vormverzuim, wat leidt tot vrijspraak of strafvermindering ondanks het feit dat er een hennepkwekerij wordt aangetroffen.

Literatuurlijst

- ❖ Besluit van de Ministers van Justitie, van Binnenlandse zaken en van Defensie van 31 maart 1995, Stcrt 1995, 74
- ❖ C. Cleiren en J.F. Nijboer, *Tekst en commentaar strafrecht*, Kluwer 2012
- ❖ C. Cleiren en J.F. Nijboer, *Tekst en commentaar strafvordering*, Kluwer 2009
- ❖ College van procureurs-generaal, '*Instructie meld misdaad anoniem (2010004)*', 1 mei 2010
- ❖ J.Baar, 'Onrechtmatig en onterecht binnentreden', *Nederlandse Juristenblad*, 21 februari 2014. Afl.7
- ❖ D. van der Bel, A.M. van Hoorn, J.J.T.M. Pieters, *Informatie en Opsporing*, Kerckebosch 2013
- ❖ E. van der Veen '*M.is niet van de politie*', *Blauw-Opsporing* 7 november 2009, nr 21. P.26-29
- ❖ F.Kruijer, '*M als verlengstuk van de burger*', *Blauw-Opsporing* 28 mei 2011, nr 11, p.16-18
- ❖ G.J.M. Corstens, *het Nederlands strafproces-recht*, Kluwer 2008
- ❖ J. Claessen & D.de Vocht, Regeling inzake het betreden van plaatsen en doorzoeken van woningen verduidelijkt, *Ars Aequi* AA2012317, april 2012
- ❖ M.C. van Kuik, *M-waarde: een onderzoek naar de bijdrage van Meld Misdaad Anoniem aan de politionele opsporing*, Amsterdam: Bureau Beke 2012
- ❖ M.G.M. Hoekendijk, *Strafvordering voor de hulpofficier*, Kluwer 2014
- ❖ Melai A.I, Groenhuijsen M.S., e.a., 'artikel 27 Sv, aant. 9', *Kluwer documentselectie* 15 oktober 2008.
- ❖ Memorie van Toelichting, Tweede kamer 1984-1985, 19 073, nr 1-3
- ❖ P.A.M. Mevis *Capita Strafrecht*, *Ars Aequi Libri* 2002
- ❖ P.A.M. Mevis, *binnen zonder kloppen*, Gouda Quint BV 1989
- ❖ Politiekennisnet, link Stapel & de Koning. Interne politiesite met politie gerelateerde wetgeving en bespreking, bespreking artikel 1 lid 4 Algemene wet op binnentreden
- ❖ Staatsblad 243 van 22 juni 1999
- ❖ M.J. Bogers, Annotatie bij HR 11 maart 2008, LJN BC1367

Jurisprudentielijst

- ❖ HR 1 oktober 2013, LJN 11/04479
- ❖ HR 21 december 2010, LJN BN7754
- ❖ HR 30 juni 2009, LJN BI3875
- ❖ HR 11 maart 2008, LJN BC1367
- ❖ HR 22 januari 2008, LJN BC1375
- ❖ HR 13 juni 2006, LJN AV4179
- ❖ HR 18 november 2003, LJN AL6238
- ❖ HR 21 oktober 2003, LJN AH9998
- ❖ HR 19 juni 2001, LJN AB2202
- ❖ Het Zwolsman-arrest HR 19 december 1995, NJ 1996, 249
- ❖ HR 28 mei 1985, NJ 1985, 822
- ❖ HR 17 maart 1987, NJ 1988, 155
- ❖ HR 7 februari 1956, NJ 1956, 147
- ❖ Hof 's-Hertogenbosch 24 oktober 2012, LJN BY2954
- ❖ Hof 's-Hertogenbosch, 26 november 2012, LJN BY4110
- ❖ Hof 's-Gravenhage 8 oktober 2012, LJN BY1949
- ❖ Hof 's-Gravenhage 2 augustus 2012, LJN BX4030
- ❖ Hof Arnhem 4 maart 2011, LJN BP6983
- ❖ Hof Arnhem 20 april 2011, LJN BQ2028
- ❖ Hof Arnhem 27 april 2010, LJN BM2531
- ❖ Hof Arnhem 14 juli 2010, LJN BN1670
- ❖ Hof Leeuwarden 19 februari 2010, LJN BL5274
- ❖ Hof 's-Hertogenbosch, 7 februari 2008, LJN BC3646
- ❖ Rb Limburg 15 oktober 2013, LJN 7759
- ❖ Rb Limburg 22 oktober 2013, LJN 7943
- ❖ Rb Zeeland-West-Brabant 12 oktober 2013, LJN BZ7776
- ❖ Rb Limburg 5 maart 2013, LJN BZ3460
- ❖ Rb Assen 13 november 2012, LJN BY3515
- ❖ Rb Maastricht 25 september 2012, LJN BX8192
- ❖ Rb Arnhem 2 mei 2012, LJN BW4678

- ❖ Rb 's-Gravenhage 23 november 2011, LJN BU5525
- ❖ Rb Haarlem 10 februari 2011, LJN BP7314
- ❖ Rb Haarlem 3 maart 2004, LJN AO4855
- ❖ Rb Alkmaar 7 oktober 2010, LJN BN 9784
- ❖ Rb Arnhem 11 mei 2010, LJN BM4036
- ❖ Rb Zwolle 29 april 2010, LJN BM6404
- ❖ Rb Breda 23 december 2008, LJN BG9605
- ❖ Rb Haarlem 25 juli 2008, LJN BF3681
- ❖ Rb Haarlem 31 juli 2007, LJN BB1982
- ❖ Rb Maastricht 20 december 2007, LJN BC1020

Bijlage 1

Formulier voorbereiding ruiming hennepkwekerij

BVH-nummer

Voorverkenning

[Dag] , [datum], [tijd] uur

Oppervlakte (kweekruimte)

Type woning/gebouw

Locatie

Adres en plaats

Wijk

Tuin/tuinpoort

Steeg

Toegangsdeuren

Camera's/detectoren aanwezig

Hond/waakdieren aanwezig

Waar binnentreden

Plattegrond beschikbaar Ja.

Foto's pand/omgeving beschikbaar Ja.

Ramen geblindeerd Ja ☐ PV

Daken onbesneeuwd Ja ☐ PV

Cannasniffer Ja ☐ PV

Lichte gloed van assimilatielampen Ja ☐ PV

Gebrom van afzuiginstallatie Ja ☐ PV

Meer luchtafvoerkanalen dan normaliter Ja ☐ PV

Henneplucht waarneembaar Ja ☐ PV

Temperatuurverschil meting warmtecamera Ja ☐ PV

Bijzonderheden Nee ☐ PV

Informatie-inwinning

Registratie / PV-nummer

Datum

☐ Infodesk / GBA / Blue view

☐ BVH/BVO/Summ-IT

☐ CIE

☐ Netbeheerder (*energieverbruik/netmeting*)

☐ Kadaster

☐ KvK

☐ Woningbouwver. (*huurcontract/klachten*)

- ☐ Belastingdienst
- ☐ RdW
- ☐ Wijkagent/buurtregisseur/buurtbrigadier
- ☐ Open bronnen (*ondermeer internet*)

Verdachte

Naam

Voornamen

Adres en plaats

Geb.datum

Signalement

Antecedenten

Drugsgebruik

Voertuig

Overige bewoners

Opmerking

Tussen de MMA- of anonieme melding en de actiedag/rooidag maximaal een termijn van één maand aanhouden i.v.m. de 'houdbaarheidstermijn'. Dit van tevoren checken.

Bijlage 2

Voorbeeld van een warmtemeting. Deze warmtemeting is op verzoek van Politie-eenheid Rotterdam gemaakt door Stedin, een netwerkbedrijf. In het betreffende pand is bij een klapaampje een temperatuur gemeten van 21 °C en in het pand eronder bij het klapaampje een temperatuur van 14 °C. Bij het binnentreden in de woning waar een temperatuur van 21 °C werd gemeten, werd een hennepkwekerij aangetroffen.

